

Pääsiäisen Valo

Sisällysluettelo

- s. 3 Ristinkantaja Galina *Antero Rasilainen*
- s. 4 Astukaamme rohkeasti armon valtaistuimen eteen *Harri Kuhalampi*
- s. 7 Onko sinulla Raamattu? *Pekka Kiviranta*
- s. 8 Pääsiäisen kolme konnaa *Sakari Nurmesviita*
- s. 11 Puheenjohtaja kiittää *Pekka Knuutti*
- s. 12 Liity jäseneksi ja osallistu kevätkeräykseen
- s. 14 Pääsiäispostia Palestiinasta *Erja Kuhalampi*
- s. 16 Dietrich Bonhoeffer - moderni marttyyri ja luterilainen kirkkoisä *Tomi Karttunen*
- s. 18 Tapio Luoma - toivon ja tulevaisuuden arkkipiispa *Kari Lähdesmäki*
- s. 21 Terveiset Caspari-keskuksesta *Sanna Erelä*
- s. 22 Terveisiä Virosta *Antero Rasilainen*
- s. 26 Runo Keihästetty *Anneli Lähdesmäki*
Runo Nainen tyhjällä haudalla *Anneli Lähdesmäki*
- s. 28 Pääsiäisen iloa aterialle *Liisa Käkälä*
- s. 30 Nimipäivän aikaan *Hilkka Lähdekorpi*
On vaikea katsella omaa elämäänsä
Tuuli Tamminen-Syrjälähti
- s. 32 Pääsiäiskertomus ja -tehtäviä
Anneli Lähdesmäki, Erja Kuhalampi
- s. 34 Tapahtumakalenteri

Kannen kuva,

piispa Tapio Luoman muotokuva, kuva Jani Laukkanen.

Takakansi,

kuva Timo Keski-Antila, Virpi Tuominiemi,
teksti Harri Kuhalampi.

Elysanomat / Pääsiäisen Valo

Toimituksen sähköposti: ely@evangeliset.net

Lehden toimitus: Antero Rasilainen, Anneli ja Kari Lähdesmäki, Pirjo Nurmesviita, Ulla Latomäki, Erja Kuhalampi, Liisa ja Valto Käkälä

Taitto: Virpi Tuominiemi

Painopaikka: Erweko Oy, Oulu

ISSN-L 1799-9731

ISSN 1799-9731 (painettu)

ISSN 1799-974X (verkkojulkaisu)

Elysanomat on Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry:n jäsenlehti.

ELYN työntekijät:

Erja Kalpio, aluepappi

Lemmikintie 5, 58700 Sulkava

p. 045 675 8917

Sähköposti: erja.kalpio@evangeliset.net

Satu Kivisaari, aluesihtööri

Teikarintie 29, 62170 Lakaluoma

p. 050 563 6079

Sähköposti: satu.kivisaari@evangeliset.net

Harri Kuhalampi, aluepappi

Koulukatu 5 C 49, 33200 Tampere

p. 040 585 6695

Sähköposti: harri.kuhalampi@evangeliset.net

Antero Rasilainen, pääsihtööri

Kaitatie 6, 45610 Korja

p. 045 134 4634

Sähköposti: antero.rasilainen@evangeliset.net

Toimisto:

Kokkolantie 12, 43500 Karstula

Virpi Tuominiemi, toimistosihtööri

p. 040 415 9416

Sähköposti: ely@evangeliset.net

Pekka Knuutti, puheenjohtaja, Kokkolantie 12, 43500 Karstula
Ulla Latomäki, varapuheenjohtaja, Kauppakatu 26, 62100 Lapua

Päätili:

K-S OP IBAN FI28 5114 0220 0343 69

Rahankeräyslupa

Luvan saaja: Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry (2243354-4)

Luvan myöntäjä: Poliisihallitus

Luvan nro: RA/2017/770

Myöntämisaikakohta: 10.8.2017

Toimeenpano-aika: 10.8.2017-9.8.2019

Toimeenpano-alue: Koko maa pois lukien Ahvenanmaa

Toimeenpanija: Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry

Kerätyt varat käytetään yhdistyksen tekemään lähetystyöhön Virossa ja Venäjällä sekä Sambiassa tehtävään kasvatus- ja koulutustyöhön TEDITE-koulussa (Towards Equality, Democracy and Economical growth by IT - Education). Kotimaassa varoja käytetään lapsi- ja musiikkikasvatustyöhön, koko perheen laulutapahtumien järjestämiseen, lapsi- ja perheleirien kuluihin sekä Raamattu- ja lähetystapahtumien järjestämiseen yhdessä luterilaisten seurakuntien kanssa. Lisäksi varoja voidaan käyttää yhdistyksen toiminnasta tiedottamiseen.

Kerättävät varat on tarkoitus käyttää samalla tai seuraavalla tilikaudella.

Esim. joulukeräyksen tulot tilitetään

tilinumero IBAN FI06 5114 0220 0380 63

Ristin kantaja Galina

Vierailin Vienan Kemien seurakunnassa ensimmäisen kerran helmikuussa 2010. Olin saarnamatkalla Rai-li Mäkitalon, Pekka Kivirannan ja Reino Koivusaaren kanssa. Tapasin silloin ensimmäisen kerran Galinan. Voi sitä puheen määrää. Kun saatiin haastella omalla äidinkielellä. Olihan Galinalla kerrottavaa! Iloiseen ja rempseään tyyliinsä hän jakoi kokemuksensa Kemien seurakunnan elämästä ja omasta roolistaan siellä. Erityisesti yhdestä kertomuksesta hänet muistan. Seurakunta oli perustettu ja kirkkorakennuskin oli jo saatu ja talkoilla sitä korjattiin. Yksi asia kirkosta puuttui: risti. Ja kun Galina päätti, että risti täytyy olla, niin se siis hankittiin. Hän ”marssi” paikallisen sahan työnjohtajan luokse ja ilmoitti, että kirkolle täytyy saada risti. ”Tehkää meille risti.” Ei auttanut työnjohtajan vastustella, risti tehtiin. Muutamien päivien perästä Galina marssi jälleen sahalle, hän tuli hakemaan ristiä! Miehet ihmettelivät, kuinka hän sitä kantamaan, voitaisiinkaan se tuoda? Galina oli päättänyt toisin. ”Minä kannan sen.” Ja niin hän kulki sahalla kirkolle risti harteillaan ja tätä kertoessaan nauroi, kuinka ohikulkevat ihmiset ihmettelivät, olihan se melkoinen näky! Mutta myös hieno todistus. Risti oli Galinalle elintärkeä. Sen paikkakin oli hänelle selvä: kirkon alttariseinä. Risti on oltava ihmisten silmien edessä, kun ollaan kirkossa. Tärkeä opetus. Katso ristiä, kanna sitä ylpeästi, silloin risti kantaa sinua. Myös sairauden ja ahdistuksen aikana. Pimeässä ja syntien kiusaamana ollessasi. Jeesuksen ristillä vuotanut veri on sinun turvasi. Siunattu risti.

Joku saattaa miettiä, riittääkö minun kantama risti? Onko ristinkantamisessa kyse siis jonkinlaisesta ansiosta? Onko sen palkkana iankaikkinen elämä? Ei se niinkään ole. Ei saa olla. Apostoli todistaa: ”*Synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.*” Room.6:23 Kristuksen ristillä suorittama sovitustyö vapautti meidät Jumalan vihan, synnin ja kuoleman alta. Ystäväni Teuvo V Riikonen kertoi kokemuksensa eräältä matkaltaan Israelissa. Hän oli kulkemassa tuttua tietä, Via Dolorosaa ja näki kuinka vanhus kulkee tuota tietä kontaten, jalat verillä, kyyneleet valuen ja välillä maata suudellen. Teuvo kertoi, kuinka hänelle tuli valtava halu huutaa tuolle naiselle: ”Kuule ystävä, Kristus kulki tuon tien sinunkin edestäsi!” Kristuksen ristin tie riittää koko maailman syntien sovitukseksi. Kristuksen uhri oli kertakaikkinen. Tuo sana kertakaikkinen tarkoittaa:

Yhden kerran kaikkien kertojen edestä. Se riittää. Se on ainoa risti, joka riittää sen viimeisen virran yli.

Se risti, jota sinä ehkä tänään kannat saattaa tuntua raskaalta tai jopa ylivoimaiselta. Älä vaivu masennukseen, älä katso itseesi. Sinulla on risti turvanasi. Ristinmies on kanssasi. Hän tuntee taakkasi, hän tietää, miltä ristin kantaminen tuntuu. Hän kantaa sinua ja ristiäsi. Sen viimeisenkin virran yli. Ja samalla tavalla se kantaa sinut, jonka tie on suora ja askel keveä. Kaikki me Kristukseen kastetut olemme Isän Jumalan lapsia uskon kautta. Sitähän kaste Kristukseen merkitsee. Levollisuutta, luottamusta, uskoa siihen, että Isä pitää huolen lapsestaan. Tähän ristin kantamiseen sinua kutsun, levolliseen luottamukseen ja uskoon. Armo on. Siunattua pääsiäistä, ristin kantaja kanssasi.

Pääsihteeri Antero Rasilainen

Kuvassa Kemien seurakunnan kirkkosalissa oleva risti.

Astukaamme rohkeasti armon valtaistuimen eteen

Mooseksen kirjojen tekstit avautuvat vasta syvälisen tutkimisen jälkeen hengellistä elämää rikastuttavaksi aarteistoksi. Toisen Mooseksen kirjan aikana kerronnan tarinallisuus muuttuu lakitekstiksi ja pyhäkön teknisten yksityiskohtien kuvaamiseksi. Siinä kohtaa ei pidä antaa mielenkiinnon herpaantua. Tutkimusmatka muinaisen pyhäkköpalveluksen yksityiskohtiin paljastaa nimittäin olennaisia seikkoja Jumalasta, armosta ja sovituksista. Vanhan testamentin jumalanpalveluksesta löytyvät ne lähtökohdat, joista käsin Jeesuksen sovituskuolema ja syntien anteeksi saaminen tulee syvällisemmin ymmärrettäväksi. Siellä paljastuvat ne ainekset, joista evankeliumin sanoma muodostuu.

Kirje heprealaisille kaikkein selvimmin avaa kristinuskon perusideoista käsin muinaisen pyhäkköpalveluksen merkitystä. Kirjeen neljännen luvun jakeet 14-16 puhuttelevat ja koskettavat ihan sellaisinaan, mutta ne myös niveltävät yhteen vanhan ja uuden liiton ydinajatuksat. Pane merkille, miten se tapahtuu: *”Koska meillä siis on suuri ylipappi, joka on kulkenut läpi taivaiden, Jeesus, Jumalan Poika, pysykäämme tässä tunnustuksessa. Meidän ylipappimmehan jos kukaan kykenee ymmärtämään vajavuuksiamme, sillä häntä on koeteltu kaikessa samalla tavoin kuin meitäkin koetellaan; hän vain ei langennut syntiin. Astukaamme sen tähden rohkeasti armon valtaistuimen eteen, jotta saisimme armoa ja laupeutta, löytäisimme avun silloin kun sitä tarvitsemme.”*

Kirje heprealaisille on kirjoitettu juutalaisuudesta kääntyneille kristityille, joiden sitoutuminen kristinuskoon oli ilmeisesti väljähtymässä. Paluu takaisin juutalaisen uskonnon helmaan oli ehkä joillakin mielessä. Sen vuoksi heille oli tarpeen avata sitä, kuinka heidän vanhan uskontonsa perimmäinen merkitys ja täyttymys löytyvät Jeesuksesta ja hänen toiminnastaan.

Meidän kristittyjen on puolestamme syytä huomata, että täyttyminen ei tarkoita alkuperäisen virheellisyyttä. Pyhäkkö ja sen seremoniat olivat esikuvallisia.

Niillä oli olennainen hengellinen merkitys oman aikansa ihmisille, mutta ne myös viittasivat Jeesukseen ja hänen toimintaansa. Jeesuksessa ne lopullisesti täyttyivät. Hän ei kuitenkaan kumonnut, siis tehnyt tyhjäksi tai pätemättömäksi, Vanhan testamentin järjestelmiä. (Matt.5:17-20)

Eivät rakennuspiirustuksetkaan osoittaudu vääriksi, kun kirkko tulee rakennetuksi. Sen sijaan alkuperäinen suunnitelma voi tarjota arvokasta tietoa esimerkiksi korjaus- ja ennallistamistöiden yhteydessä. Arkkitehtuuriin syvällisesti perehtyvät ihmiset kaikkialta maailmasta suuntaavat matkansa Seinäjoelle ihailemaan Lakeuden Ristin tyylikkyyttä, mutta samalla he tutkivat suurella mielenkiinnolla myös Alvar Aallon laatimia piirustuksia.

Kolmas Mooseksen kirja alkaa pyhäkössä uhrattavien päivittäisten uhrien kuvauksella. Uhritoimituksissa oli ennen muuta kysymys yksittäisten ihmisten syntien sovittamisesta. Mutta syntien sovittamisen lisäksi uhrijärjestelmän välityksellä osoitettiin myös kiitollisuutta, iloa, palvontaa, ylistystä sekä halua alistua Jumalan vallan alaisuuteen ja antautua Hänelä. Ne vahvistivat Israelin kansan jäsenten yksilöllisen halun pysyä liittosuhteessa Jumalan kanssa sekä ilmaisivat heidän sitoutumisensa jakamattomaan uskollisuuteen ja tinkimättömään tottelevaisuuteen.

Vanhan testamentin uhrijärjestelmässä kysymys on muustakin kuin vain oikeudellisesta toimenpiteestä; siis syntien sovittamisesta ja rikkeiden anteeksi saamisesta. Pyhäkön uhripalvelusjärjestelmän laajempi tarkastelu osoittaa, kuinka suhde Jumalaan nähtiin kokonaisvaltaisena yhteytenä ja uhrijärjestelmän lähtökohdana on se, ettei synti enää muodosta tälle yhteydelle oikeudellista estettä. Synnin sovitus onkin kautta Raamatun kulkeva keskeinen teema. Mutta sovituksessa polttopisteessä ei lopulta ole niinkään synti, rikkomus tai erehdys, vaan synnintekijä, itse ihminen. Kysymys oli hänen asemastaan, mielenlaadustaan ja asenteestaan.

Kuva Kari Lähdesmäki

Suuri sovituspäivä, jota vietettiin kerran vuodessa, oli sovituksen ja ehyen jumalayhteyden kannalta olennaisen tärkeä. Raamatun kuvaus (3.Moos.16) tästä juhlasta paljastaa, että siinä oli kysymys koko kansaa koskevasta sovitus tapahtumasta. Ainoastaan tänä yhtenä päivänä vuodessa ylipappi astui koko kansan edustajana väliverhon taakse kaikkeinpyhimpään liitonarkun eteen, jonka kantta vanhempi kirkko-raamattu nimittää armoistuimeksi (2.Moos.25:17,21; 26:34). Tällä tavalla vahvistettiin kansan kollektiivinen kuuluminen Jumalalle, koska se seremonian myötä lopullisesti puhdistui kaikesta synnistä. Suuren sovituspäivän toimitukset osoittavat myös, että synti oli siihen asti olemuksellisesti läsnä – ei niinkään syyllisyytenä vaan ikään kuin kielteisenä muistona – jopa itse pyhäkössäkin! Kysymys olisi siis myös pyhäkön puhdistamisesta ja uudelleen pyhittämisestä. Tapahtui kokonaisvaltainen asioiden kuntoonpano, sekä Jumalan ja hänen kansansa kaikenkattava yhteen liittäminen.

Synnin painamat israelilaiset saattoivat etsiä anteeksiantamusta ja rauhaa pyhäköstä edellyttäen, että heillä oli asianmukainen eläin syntiuhriksi. Kirjeessä heprealaisille todetaan kuinka *”Kristus sitä vastoin on uhrannut yhden ainoan syntiuhrin ja asettunut pysyvästi istuimelleen Jumalan oikealle puolelle.”* (10:12)

Päivittäinen uhrijärjestelmä palveli yksilöitä, kun taas suuren sovituspäivän seremonia oli yhteinen ja kaikkia koskeva tapahtuma. Sen tarkoituksena oli vaalia yhteistä yhteyttä Jumalan kanssa. Jeesuksen uhrikuolema käänsi kuitenkin asian päinvastaiseksi:

se mikä oli ollut Vanhan testamentin järjestelmässä yksilökohtaista ja päivittäistä olikin uudessa kertakaikkista ja universaalia. Sen sijaan se mikä oli ollut mahdollista ainoastaan pyhäkössä ja vain ylipapille kerran vuodessa, onkin Jeesuksen ristin vuoksi rajoituksetta avointa aina ja kaikkialla ja jokaiselle.

Pyhäkön järjestelmä

tarjosi armoa, mutta vain yhdessä rakennuksessa ja tarkan kaavan mukaan. Iloinen sanoma Jeesuksesta ja ylenpalttisesta armosta on monin verroin anteliaampi, avoimempi ja houkuttelevampi. Meillä on esteetön pääsy suoraan ar-

mon valtaistuimen eteen! Meidän tilannettamme täysin ymmärtävä, myötätuntoinen ylipappimme Jeesus Kristus on tavattavissa koska tahansa ja missä tahansa. Hänen tehtävänä on puolustaa meitä asemastaan käsin Isän valtaistuimen oikealla puolella. Tosin meidän synneillemme ei koskaan löydy mitään puolustusta. Sen sijaan Jeesuksella onkin esittää oma voittoa elämänsä luettavaksi meidän hyväksemme ja oma uhrinsa syntiemme sovituksiksi.

Alussa lainaamani heprealaiskirjeen kohta kehottaa pysymään tunnustuksessa, joka kohdistuu erityisesti Jeesukseen Jumalan Poikana ja suurena ylipappinamme. Kysymys on Jeesuksen aseman, roolin ja tehtävän tunnustamisesta. Tämä on tärkeää, koska vain siten Jeesuksen toiminta hyväksemme taivaassa voi hyödyttää meitä. Kuinka hän voisi olla esirukoilijamme ja puolustajamme ellemme tunnusta hänen asemaansa edustajanamme? Kysymys on sen uskon tunnustamisesta, jossa Jeesus on kaiken keskuksena ja koko historian kattavan pelastussuunnitelman toteuttajana.

Kirjeen heprealaisille luvun 11 mukaan usko koskee todellisuuskäsitystemme rajoja. Usko tarkoittaa sitä, että todellisuuttamme eivät määritä havaintomme ja kokemustemme kautta saadut käsityksemme. Myös toivotut asiat voivat olla totta ja näkymättömistä voi tulla näkyviä (Hepr.11:1). Uskon tunnustaminen Jeesukseen tarkoittaa levollista turvautumista häneen, vaikka hän onkin meiltä näkymättömissä, jossain avaruuden toisella laidalla. Se on rohkeaa astumista armon valtaistuimen eteen.

Pyhäkössä Jumalaa voitiin lähestyä konkreettisesti, esineiden, tekojen ja itse tilan avulla. Armon valtaistuini on kuitenkin siellä missä ylipappimme Jeesus nyt on. Miten meistä kukaan sinne pääsee? Rohkea astuminen Jumalan eteen onkin hengellisesti ja uskon avulla tapahtuva asia. Hengen tasolla koetaan myös ne asiat, joita armon valtaistuimen eteen astuminen tuottaa ja joita teksti meille lupaa: armoa ja laupeutta. Tämä Jumalan meille osoittama on koettavissa ennen muuta hengen tasolla, koska Jumalan armo ja lapeus eivät materialisoidu tai konkretisoidu, niin että ne olisivat suoraan aistein havaittavissa tai elämyksellisesti koettavissa. Kuitenkin juuri Jumalan armo, lapeus ja apu ovat meille suuremmaksi hyödyksi kuin mikään muu asia maailmassa.

Liitonarkun kansi eli armoistuin oli Jumalan läsnäolon paikka. Jumala oli pyhäkköjärjestelmän kautta tullut niin lähelle kansaansa kuin se vain suinkin oli mahdollista. Jeesuksessa puolestaan *"Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme"* Joh.1:14. Jeesuksen antama lupaus Pyhästä Hengestä merkitsi jatkuvaa Jumalan läsnäoloa ihmiskunnan keskellä. Paavali menee jopa niin pitkälle, että hän näkee ruumiimme Pyhän Hengen temppelinä (1.Kor.3:16; 6:19). Tämä kaikki viittaa siihen, että armon valtaistuimen eteen astuminen on sisäinen, hengellinen kokemus. Samalla se alleviivaa sitä tosiasiaa, että yhteys Jumalaan toteutuu uskon kautta.

Ehkä meidän on kuitenkin syytä varoa, ettemme tulkitse heprealaiskirjeen kuvausta armon valtaistuimen eteen astumisesta liian yksilökeskeisesti. Tekstin me-muoto antaa selvän viitteen, että kysymys on kollektiivisesta, koko kirkkoa koskevasta suuntautumisesta Kristusta kohti puolustajanamme ja ainoana auttajanamme.

Heprealaisille tähdätyt kehotukset pitäytyä tunnustuksessa ja astua rohkeasti armon valtaistuimen eteen viittaavat ylipapin palvelukseen kaikkeinpyhimmässä suurena sovintopäivänä. Sen seurauksena koko Israelin kansan asema Jumalan omana kansana vahvistettiin. Vain ylipappi oli väliverhon takana Herran edessä, mutta Hänen välitystehtävänsä tuloksena koko kansan suhde Jumalaan vakiinnutettiin Hänen armonsa ja lapeutensa mukaiseksi.

Näyttää siis siltä, että armon valtaistuin välittää meille tämän ajan kristityille viestiä Jumalan kollektiivisesta ratkaisusta Kristuksen kirkon hyväksi. Maallistumisen, kirkosta eroamisen, opillisten linjaristiriitojen, taloushaasteiden ja ties minkä muun kanssa kamppaileva kirkko etsii apua. Ehkä meidän olisi jotenkin kyettävä vielä selvemmin yhdessä kokemaan yhteytemme Jeesuksen kanssa. Hänen armoaan ja lapeuttaan me kuitenkin tarvitsemme avuksemme enemmän kuin mitään muuta. Vain niiden pohjalta voimme löytää ratkaisun kirkon ongelmiin.

Harri Kuhalampi

Raamattuluento-sarja

Jumalan valitut

Jumala valitsee eri tehtäviin tavallisia ihmisiä. Syvimmillään jokainen uskova on Jumalan valitsema ja jokaiselle Jumala antaa myös tehtäviä. Joidenkin tehtävät näyttäytyvät erityisen suurilta, merkittävil-tä. Tässä luentosarjassa esitellään neljä Jumalan valittua.

Abraham, uskon isäksi kutsuttu, jonka kanssa Jumala teki liiton ja jota juutalaiset pitävät kantaisä-nään.

Mooses, joka johdatti orjuuteen joutuneen Jumalan omaisuuskansan takaisin vapauteen ja jonka välityksellä Jumala antoi omilleen 10 käskyn lain.

Daavid, yhtenäisen Israelin toinen kuningas, jonka toimesta hajanaisista ryhmistä muodostui yksi kansa ja Jerusalemita tuli pääkaupunki.

Maria, joka sai suurimman tehtävän: Tulla ennus-tetun, odotetun, toivotun Messiaan äidiksi. Sen vuoksi koko kristikunta muistaa hänet aivan erityi-sellä tavalla.

Oletko tuumailut, että tämä sarja voisi toteutua myös teidän seurakunnassanne?

Lisätietoja raamattuluennosta:

Satu Kivisaari, aluesihtööri

p. 050 563 6079 | satu.kivisaari@evangeliset.net

Onko sinulla Raamattu?

Kristillisessä uskossa on kaksi puolta: On se usko, joka on minun sisimmässäni ja sitten on se, mitä me uskomme, uskon sisältö.

Kumpikin näistä tulee esiin yhteisessä uskontunnustuksessa, jossa tiivistetysti ilmaistaan, mitä kristillinen usko on ja siihen minä liityn, kun sanon: Minä uskon.

Tuomas, opetuslapsista se, joka on joskus saanut lisänimeksi epäilijä, ilmaisee tämän myös hyvin selvästi. Hän oli vaeltanut Jeesuksen seurassa pitkän ajan, yhtenä kahdestatoista oppilaasta. Hän oli myös nähnyt miten Jeesuksen elämä päättyi ja hänet haudattiin. Kun Jeesus ylösnousseena ilmestyi oppilailleen, Tuomas ei ollut paikalla. Niinpä hän asetti uskomiselle ehtoja: *"Jos en itse näe naulanjälkiä..."*

Kun sitten Jeesus ilmestyi uudelleen, Tuomaskin oli paikalla. Nyt ääni muuttui: *"Minun Herrani ja Jumalani!"* Se, mitä hän oli vuosien aikana nähnyt ja kokenut, muuttui sisimmän uskoksi. Tämän voimalla Tuomas sitten lähti itään ja kulki aina Intiaan asti, jossa vieläkin on kristillinen kirkko, joka tietää juurensa ulottuvan Tuomakseen. Uskon sisältö oli siinä, mitä hän oli Jeesuksesta oppinut ja ylösnousseen kohtaaminen synnytti uskon sisimpään.

Oman kirkkomme uskon perustamääritellään kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä näin: "Kirkko tunnustaa sitä kristillistä uskoa, joka perustuu Jumalan pyhään sanaan..." Tämä usko on sitten ilmaistu uskontunnustuksissa ja tunnustuskirjoissa.

Kristillisellä uskolla on siis sisältö. Se ei perustu meidän ajatteluamme, tuntemuksiimme, kokemuksiimme tai edes yhteisiin päätöksiin. Meidän uskomme perustuu Jumalan pyhään sanaan eli Raamattuun.

Raamattu vastaa niihin kysymyksiin, joihin meidän järkemme tai edes mielikuvituksemme ei yllä. "Kuka Jumala on?" "Kuka minä oikeasti olen?" "Mitä minulle tapahtuu, kun kerran kuolen?" "Millaisen Jumalan minä rajan toisella puolella kohtaan?"

Jos siis haluat oppia tuntemaan elävän Jumalan, niin tutki Raamattua. Jos haluat löytää uuden alun elämälle elämän rikkinaisuuden keskellä, löydät vastauksen Raamatusta.

Reformaatio, tai joskus sanotaan uskonpuhdistus, alkoi Martti Lutherin teeseillä. Niitä oli yhteensä 95. Yksi niistä (62) sanoo: *"Kirkon todellinen aarre on Jumalan kunian ja armon kaikkein pyhin evankeliumi."*

Mistä me tämän aarteen voimme löytää? Raamatusta.

Siksi Luther teki valtavan työn, kun hän käänsi Raamatun kansan kielelle. Kun samaan aikaan kehittyi kirjapainotaito, avautui mahdollisuus siihen, että tavallinen kristitty voi itse lukea Raamattua. Voi kohdata elävän Jumalan sen profeettallisissa ja apostolisissa kirjoituksissa.

On totta, että papisto on saanut koulutukset Raamatun opettamiseen ja kirkon uskon ymmärtämiseen. Mutta myös kuka tahansa lukutaitoinen voi itse lukea ja tutkia Raamattua.

Evangelisessa seuraperinteessä puhe aloitetaan Raamatun lukemisella ja usein se kohta myös selitetään. Tarkoituksena on, että läsnä oleva seurakuntalainen saisi olla Jumalan hoidossa, että Jumala itse sanansa kautta hoitaisi meitä uskon tiellä. Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen, uutta luova sana.

Valitettavasti näyttää siltä, että omana aikanamme Raamatun opettaminen on selkeästi vähentynyt seurakunnissa. Myös raamattupiirien määrä on pudonnut. Silloin on myös vaara, että Raamatun ymmärtäminen, tunteminen ohenee, ja ei enää tiedetäkään, mitä "Jumala sanoo", vaan keskukseksi nousee "mitä mieltä minä olen". Silloin ajaudutaan helposti turvalliselta pohjalta erilaisten tuulten vietäväksi.

Me tarvitsemme itse kukin haastumista siihen, millainen aarre meillä on, kun voimme omalla kielellä lukea Raamattua. Ja hyvä olisi, jos se voitaisiin tehdä yhdessä. Ja tulla yhteen tilaisuuksiin, jossa Raamattua opetetaan. Siksi myös ELY on tehnyt ja tekee materiaalia, joka voisi olla seurakuntien apuna raamattuopetuksen järjestämisessä.

Pekka Kiviranta

Pääsiäisen kolme konnaa

Pääsiäisen ja ylösnousemuksen sanoma, kristikunnan suurin juhla, jää meiltä suomalaisilta helposti varjoon; olemme enemmän "pitkäperjantain kansaa", meidän Jeesuksemme tuntuu jäävän ristille.

Pitkäperjantain tapahtumat syrjäyttävät liian usein ilosanoman ylösnousemuksesta, olivathan tuon päivän vaiheet järkyttäviä ja käsittämättömiä. Siinä tapahtui oikeusmurha, jossa Jumala ihmeellisesti toteutti ikaikaisen suunnitelmansa maailman synnin sovittamisesta. Niin raskas ja vakava asia synti oli ja on, että siihen ei riittänyt vähempi kuin Jumalan oman pojan veri ja kuolema.

Pitkäperjantain tapahtumiin liittyvät oleellisesti pääsiäisen "kolme konnaa", joiden osuutta niihin on vuosisatojen ajan tutkittu, pohdittu ja arvuuteltu: **Juudas, Barabbas ja Pontius Pilatus**. Joukkoon kuuluisi myös ylipappi Josef Bar Kaifas, mutta hänen vaikutuksensa tapahtumien kulkuun on ymmärrettävää hänen virka-asemaansa liittyen.

Ehkäpä nykyajan kokemukset ja tieto auttavat ymmärtämään näitä henkilöitä paremmin. Taustalla on nähtävissä meidän ajallemmekin ominainen pohjaton ahneus ja oman kunnian ja edun tavoittelu, ne leimasivat myös juutalaisen pääsiäisjuhlan aikaisia tapahtumia noin vuonna 33 jKr.

JUUDAS ISKARIOT,

petturi, kavaltaja...

"Silloin yksi kahdestatoista opetuslapsista, Juudas Iskariot, meni ylipappien luo ja sanoi: »Paljonko maksatte minulle, jos toimitan hänet teidän käsiinne?» He sopivat hänen kanssaan kolmestakymmenestä hopearahasta. Siitä lähtien hän etsi tilaisuutta kavaltaakseen Jeesuksen." Matteus 26:14-16

Oliko Juudaksella motiivina ahneus, oliko kyse vain rahasta, kun hän päätyi kavaltamaan Jeesuksen?

Oliko hänet ennalta määrätty, predestinoitu kavaltajaksi ja "kadotuksen lapseksi", jonka osana oli toteuttaa tekonsa?

Olisiko Juudas voinut tehdä toisin ja välttää tekonsa seurauksilta, saada anteeksi?

Juudaksen tiedetään olleen opetuslapsijoukon rahapussin vartija, siis "talouspäällikkö", joka ilmei-

sesti tunsu vetoa rahaan ja rikkautumiseen. Mutta kolmekymmentä hopearahaa oli varsin pieni summa ylipappien vihaaman ja vainoaman Jeesus Nasaretilaisen hengestä. Jeesuksen kavaltamisesta olisi voinut saada paljon paremman palkkion.

Juudas oli Jeesuksen opetuslapsi, joka kuunteli tarkkaan mestarinsa opetuksia Jumalan valtakunnasta ja sen tulemisesta, Messiaasta ja kansansa vapauttajasta. Tätä uutta valtakuntaa opetuslapset odottivat kiihkeästi, sen kunniapaikoista he jopa kiistelivät: "Sallithan meidän istua sinun oikealla ja vasemmalla puolellasi?"

Siinä pian toteutuvassa valtakunnassa Juudas saattoi kuvitella saavansa vaikkapa rahaministerin paikan, näkihän hän omin silmin Jeesuksen ihmeteot, kuuli opetukset ja vertaukset. Nykyaikana ei ole mitenkään vaikea ymmärtää, että hänen ajatuksensa ja suunnitelmansa alkoivat kiertää kehää.

"He sopivat hänen kanssaan kolmestakymmenestä hopearahasta."

Matt. 26:15

"Tässä meillä on ihmeidentekijä, joka pystyy vaikka mihin - jos ei muuta niin ainakin rahaa, mainetta ja kunniaa on odotettavissa. Ja jos hän osoittautuu Messiaaksi, niin aina parempi. Mutta tämä itseoppinut rabbiini ei ymmärrä omaa parastaan, vaan vetäytyy syrjään ja hiljaisuuteen ihmetekojensa jälkeen, ärsyttää kuin tahallaan fariseuksia ja kirjanoppineita

BARABBAS - "Isän poika"

Zelootti, itsenäisyystaistelija, sissi mainitaan Raamatussa vain rosvo-
na, murhamiehenä, jonka Rooman
prokuraattori Pontius Pilatus va-
pautti hyvätahdon eleenä suuren
pääsiäisjuhlan aikana. Jälleen ny-
kyäika auttaa meitä ymmärtämään
tätäkin historian henkilöä ja hänen
osuuttaan pitkäperjantain käännei-
siin.

Miehitetyssä maassa kansa var-
masti salaa ihaili heitä, jotka us-
kalsivat nousta Rooman valtaa
vastaan, kuten zeloottit tekivät.
Barabbas saattoi olla hyvinkin tun-
nettu vapaustaistelija, jonka va-
pauttaminen oli kansalla mieleen.
Taustalla oli lisäksi pitkäaikainen
ylipapin kiihoitustyö Jeesuksen
surmaamiseksi.

*"Sillä kertaa oli vangittuna kapi-
noitsijoita, jotka kapinan aikana
olivat tehneet murhan. Heidän*

*joukossaan oli Barabbas-niminen
mies. Pilatuksen luo kerääntyi
nyt väkijoukko, joka pyysi häntä
tekemään niin kuin hänen tapan-
sa oli. Pilatus kysyi: »Tahdotteko,
että vapautan teille juutalaisten
kuninkaan?» Hän näet ymmärsi,
että ylipapit olivat pelkästä kateu-
desta jättäneet Jeesuksen hänen
käsiinsä. Ylipapit kuitenkin kii-
hottivat väkijoukkoa pyytämään,
että hän pikemminkin vapauttaisi
Barabbaksen. Vielä Pilatus kysyi
kansalta: »Mitä minä sitten teen
tälle, jota te sanotte juutalaisten
kuninkaaksi?» He huusivat: »Ri-
stiinnaulitse!» »Mitä pahaa hän on
tehnyt?», kysyi Pilatus. Mutta he
huusivat entistä kovemmin: »Ri-
stiinnaulitse se mies!» Tehdäkseen
kansalle mieliksi Pilatus päästi Ba-
rabbaksen vapaaksi, mutta Jee-
suksen hän ruoskitti ja luovutti ri-
stiinnaulittavaksi." Markus 15:7-15*

sekä suurta neuvostoa. Mahtavat
tilaisuudet näyttävät liukenevan
häneltä tyhjiin kerta toisensa jäl-
keen."

Niinpä Juudas ilmeisesti päätteli,
että jos Jeesus saatetaan viholli-
sen käsiin, kuoleman eteen, niin
hänen on pakko todistaa jumalal-
linen voimansa ja valtansa, antaa
kaivattu merkki, mikäli hän on
odotettu Messias.

Pääsiäisjuhlan aikaan tilaisuus sit-
ten tuli ja Juudas toteutti aikeensa,
yritti ilmeisesti jouduttaa, mesta-
roida Jumalan tekoja seurauksin,
jotka muuttivat maailmanhistorian.

Loput me tiedämme, kun tunnem-
me pitkäperjantain tapahtumat.

Kavallettuaan Jeesuksen, näh-
tyään, että uusi valtakuntajärjes-
tys ei toteutunutkaan, Juudas alkoi
katua tekoaan, mutta äkkipikaise-
na ihmisenä päätti elämänsä ehti-
mättä pyytää sitä anteeksi.

*"Heidän
joukossaan oli
Barabbas-niminen
mies."*

Mark. 15:7

Jeesus ristiinnaulittiin vielä samana
päivänä ja itse asiassa Barabbas
oli ensimmäinen, jonka puolesta
Jeesus kuoli ristillä - Jumalan poi-
ka, myös Ihmisen pojaksi kutsuttu,
kuoli Isän pojan, ihmisen pojan ja
meidän syntisten ihmisten puoles-
ta.

PONTIUS PILATUS

- "iskevä heittokeihäs"

Hänestä tiedetään hyvin vähän.
Onkin yllättävää se, että niin tun-
temattoman henkilön nimi on mai-
nittu ja edelleen mainitaan kautta
maailman jokaisen jumalanpalve-
luksen uskontunnustuksessa.

Pontius Pilatus eli Augustuksen
ja Tiberiuksen, epäluuloisten ja
vanhemmiten vainoharhaisten, it-
sevaltaisten keisarien Roomassa.
Uraa hän yritti luoda sotilaana ja
sotilashallinnon virkamiehenä ja
hän onnistui jotenkin pysyttele-
mään juonittelujen ja hovin valta-
taistelun ulkopuolella. Hän päätyi
pienen ja riitaisan Juudean maa-
kunnan äärirajoille Jerusalemiin ja
joutui siellä heti kriisiin Rooman
valtakunnan tunnusmerkeistä ja
keisarin patsaista. Keisarihan oli
roomalaisten jumala eivätkä juuta-
laiset suostuneet palvomaan hän-
tä. Mellakat seurasivat toisiaan ja
Pilatus käytti voimaa ja valtaa nii-

den kukistamiseen. Erityisen raskauttavaa Pilatukselle oli, että hän oli otattanut varoja tempelirahastosta ja rakennuttanut niillä uuden vesijohdon, akvaduktin vuorilta Jerusalemiin.

Ymmärrämme, että Pilatuksen asema ei ollut kovinkaan vahva, hän suorastaan pelkäsi, että hänen nimensä tulisi keisari Tiberiuksen tietoon kapinayrityksiin ja johonkin kiihkoilijaan, Kristukseen liitettyä. Sen vuoksi hän suostui oikeusmurhaan, vaikka tiesi Jeesuksen syyttömäksi tekoihin, joista häntä syytettiin.

Olihan ennennäkemätöntä, että juutalaisten neuvosto syytti kapinaan yllyttämisestä miestä, joka selvästi liittyi vain heidän uskonollisiin kiistoihinsa. Pontius Pilatuksella oli roomalaista oikeudentajua, jonka takia hän yritti vielä

saada kansaa säälimään runneltua Jeesus Nasaretilaista: *"Katso ihmistä! - Jo riittää, annetaan hänen mennä!"*

Myös Pilatuksen vaimo oli lähettänyt hänelle sanoman: *"Älä koske siihen mieheen, sillä minä olen paljon kärsinyt unessa hänen tähtensä."*

Mikään ei auttanut, kun huudot *"Et ole keisarin ystävä, jos vapautat Jeesus Nasaretilaisen"* yltivät. Niin Pilatus pesi kätensä ja lausui enteelliset sanansa: *"Viaton minä olen tämän miehen vereen ... katsokaa itse eteenne."*

Kansa huusi: *"Tulkoon hänen verensä meidän ja lastemme päälle!"* Ja se totisesti tuli! Monella, myös hyvällä tavalla.

"Tehdäkseen kansalle mieliksi Pilatus päästi Barabbaksen vapaaksi, mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi." Markus 15:15

"Kun Pilatus näki, ettei mitään ollut tehtävissä, ja kun meteli yhä paheni, hän otti vettä, pesi kätensä väkijoukon nähden ja sanoi: »Minä olen syytön tämän miehen vereen. Tämä on teidän asianne.»" Matteus 27:24

Jeesuksen Kristuksen veri vuosi meidänkin, vuosituhansia näiden tapahtumien jälkeen eläneiden päälle, sovituksen verenä, joka lunasti meidät paholaisen vallasta ja iankaikkisesta kuolemasta.

Ehtoollisessa nautimme salatulla tavalla Hänen verensä ja tulemme osalliseksi kaikista taivaallista aarteista, joita meille on sinne varattu aikojen alusta asti.

Hänen verensä ja kuolemansa kautta syntimme ovat sovitettu ja tie iankaikkiseen elämään avattu.

Pitkäperjantain tapahtumat toteuttivat Jumalan ihmeellisen suunnitelman maailman pelastamiseksi kuoleman ja kadotuksen vallasta, mutta ilman ylösnousemusta niillä ei olisi mitään merkitystä. Ellei Jeesusta Kristusta olisi herätetty kuolleista kolmantena päivänä ennustusten mukaisesti, hän olisi ollut vain yksi marttyyri lukuisten maailman marttyyreiden joukossa. Kristinusko on ylösnousemususkoa. Juuri Kristuksen ylösnousemukseen perustuu sen sanoman voima, joka lähtien Golgatalta ja tyhjältä haudalta on levinnyt maanpiirin ylitse.

Pääsiäinen on kristikunnan suurin juhla, todellinen ilon ja valon juhla jokaiselle Kristukseen uskovalle.

*"Minä olen syytön
tämän miehen vereen.
Tämä on
teidän asianne."*

Matt. 27:24

Sakari Nurmesviita

Photo by James L.W on Unsplash

Puheenjohtaja Kiittää

Olen jättämässä Evankelinen lähetysyhdistys – ELY ry:n hallituksen puheenjohtajan tehtävät 11 vuoden jälkeen. Katsoessani kulunutta aikaa sydämessäni on ilo, kiitos ja ihmettely. ELYssä olemme tehneet pitkän matkan ja saavuttaneet ihmeellisen paljon. Viime vuonna juhlimme 10 vuotta ja nyt katseet ovat tulevassa.

Haluan kiittää kaikkia ELYn jäseniä ja työmme tukijoita. Olette yhä uudestaan innostuneet, lähteneet ELYn seuroihin ja tilaisuuksiin. Olette jaksaneet tukea työtämme ja työntekijöitämme. Yhä uudestaan olette avanneet kukkaronne nyörit ja antaneet taloudellisen tukenne yhdistyksemme työlle niin kotimaassa ja lähetyskentillä. Ennen kaikkea olette uutterasti laittaneet kätenne ristiin ja pyytäneet Jumalalta siunausta ELYn työlle ja Pyhän Hengen tukea sen työntekijöille. Miten olette kaiken tämän jaksaneet ja aina uuteen syttyneet? En osaa vastata muuten kuin, että olette tunteneet saaneenne enemmän kuin olette antaneet. Olette kokeneet, että iloista antajaa Jumala rakastaa.

Iso kiitos kuuluu myös pienelle työntekijäjoukollemme. ELY perustuu jäsentensä vapaaehtoiseen vastuunkantoon, mutta työntekijöitämme on tarvittu ennen kaikkea innostamaan ja organisoimaan jäsenistön työtä ja pitämään kokonaisuus hallinnassa. Kaiken tämän ja paljon muuta nykyiset ja jo eläköityneet työntekijät ovat tehneet antaumuksella ja kutsumuksen luonteisesti. Meillä on ollut ilo, onni ja siunaus saada tällaiset työntekijät yhdistykseemme.

Kiitos myös ELYn hallituksen jäsenille. Hallituksessa on 11 vuoden aikana ollut erilaisia ihmisiä, erilaisia persoonia, mutta kaikilla on ollut halu viedä evankeliumin ilosanomaa ja evankelisuuden perintöä uusille ihmisille. Asioita käsiteltäessä on keskusteluissa tullut toisinaan esille erilaisiakin tavoitteita ja puheen-vuoroja, mutta niistä on aikaansaatu yhteinen näkökanta ja päätös, johon kaikki hallituksen jäsenet ovat voineet sitoutua. Tällä tavalla syntyneiden päätösten mukaisesta toiminnasta on silloin tullut myös työntekijöiden ja jäsenten ”omaa” toimintaa, johon he ovat voineet täydellä sydämellä liittyä. Vuoropuhelu, demokraattinen päätöksenteko ja yhteinen rukous ja työnäky ovat vieneet asioita ja yhdistystämme eteenpäin. Tällaisella perustalla on hyvä jatkaa.

Evankelinen lähetysyhdistys – ELY ry on ollut perustamisestaan lähtien Armoa ja iloa ihmisille -yhdistys: Armon evankeliumiin perustuva, evankelisen liikkeen pohjalta nouseva, evankelisluterilaisessa kirkossa toimiva, lähetystyötä tekevä ja vahvasti kotimaassa toimiva herätysliike. Tätä kaikkea haluamme olla edelleen, haluamme siis olla niitä ”kirkollisia evankelisia”.

Pekka Knuutti

Tulisitko jäseneksi Elyyn?

"Herran ristin kantajiksi, meidät kaikki kastettiin, lähimmäisten auttajiksi, arkipäivän askeliin."

Hyvä lehtemme lukija, odotatko nyt suuria lupauksia ja lahjoja, joita saat, kun liityt jäseneksi? Pahoitteluni. En lupaa sinulle mitään, mitä en pysty sinulle antamaan. Pienen tervetuliaislahjan kyllä tulet saamaan ja lehtemme, juuri tällaisen, jota juuri luet, kuusi kertaa vuodessa kotiin kannettuna, mutta en halua edes yrittää lahjoa sinua. Yhdistyksemme on hengellinen yhteisö. Emme kerää rahaa itsellemme, emme tee työtä saavuttaaksemme itse jotain, toimintamme lähtökohta on ihan muualla. Teemme työtä, koska meidän on käsketty tehdä työtä. Tai vielä vakavammin, ei Herramme työssä ole kyse käskyjen noudattamisesta vaan rakkaudesta: *"Kristuksen rakkaus vaatii meitä..."*

Meitä on rakastettu, meidän hyväksimme uhrattu, maailman kallein uhrilahja on jo annettu. Me saamme olla mukana Jumalan työssä, kirkkomme työssä, evankelisen herätysliikkeen työssä. Tuemme lähetystyötä ja työtä kotimaassa, koska se on meille rakasta, arvokasta ja tärkeää. Eikä se ole meidän työtämme vaan Herran työtä, me olemme vain välikappaleita ja saamme olla mukana palvelemissa ja jopa Herramme työtovereina. Miksi siis kutsun sinua liittymään jäseneksi? Kutsun ja rohkaisen. Koska tarvitsemme sinua. Yhden ihmisen ääni hukkuu tämän maailman äänten keskellä. Mutta kun meitä on monta, äänemme kuuluu, työmme jälki näkyy, se myös vaikuttaa ja kantaa hedelmää.

Olet meille tärkeä, arvokas ja rakas yhteisessä työssämme Herramme elopellolla. Jokaisella meillä on omat lahjamme, armolahjamme myös! Siinäkin tarvitaan. Kun olet kanssani, minäkään en ole yksin, näin yksinkertaista se on. Työtä tehdään yhdessä. Meitä on monta ja siinä on myös meille järjestötyössä oleville suuri ilon ja kiitoksen aihe. Tarvitsemme tukea, tarvitsemme apua, rohkaisua, ystäviä. Voisitko sinä olla tällainen rinnalla kuljija, kanssakulkijamme? Sitä toivon ja siksi tämän haasteen sinulle kirjoitan. Tule mukaan. Tule ja katso. Minä ojenan käteni, voisitko tarttua siihen? Ota kutsun vastaan? Se olisi ilo! Suuri ilo.

LIITY JÄSENEKSI

☐ Haluan liittyä jäseneksi

Nimi: _____

Osoite: _____

Sähköposti: _____

Puh: _____

Kotiseurakunta: _____

Syntymäaika: _____

Ammatti: _____

Päiväys: _____

Allekirjoitus: _____

Evankelinen lähetisyhdistys - ELY ry

Jäsenmaksu on vuonna 2019 20 €/hlö, 18-30v 10 €/hlö. Jäsenmaksuun sisältyy mm. kuusi kertaa vuodessa ilmestyvä jäsenlehti Elysanomat.

Hallitus hyväksyy uudet jäsenet (kokouksia 4-6 vuodessa).
Hakemus lähetetään:
Evankelinen lähetisyhdistys
- ELY ry / Hallitus,
Kokkolantie 12,
43500 KARSTULA

Armoa ja iloa ihmisille
Evankelinen lähetisyhdistys - ELY ry

Herran ristin kantajiksi

1.
*Herran ristin kantajiksi
meidät kaikki kastettiin,
lähimmäisten auttajiksi
arkipäivän askeliin.*
2.
*Herran kansan matkasaattoon
kaste liitti meidätkin
armahtamaan toisiamme,
luomaan rauhaa riitoihin.*
3.
*Armon valo lävitsemme
aurinkona loistakoon,
Herran lämmin katse yltää
kylmimpäänkin pimentoon.*
4.
*Kaste kutsuu taisteluihin
rakkauden rintamaan,
Herran kanssa kärsimäänkin,
kunnes viha voitetaan.*
5.
*Auta meitä, Kristuksemme,
rakastamaan kaikkia.
Anna rististäsi voimaa
kutsuasi seurata.*

Vk 442

Osallistu nyt kevätkeräykseemme!

Säännöllinen lahjoittaminen evankeliumin työhön on meille yhdistyksen työntekijöille tärkeä asia, se antaa turvallisuutta ja muistutuksen siitä, että olet olemassa, mukana, kanssamme yhteisessä työssä. Se on suuri lahja ja kiitoksen aihe. Moni onkin mukana jo yhdistyksemme työntekijöiden kannatusrenkaissa, kiitos siitä. On hienoa tietää, että meitä muistetaan, puolestamme rukoillaan ja työtämme tuetaan taloudellisesti. Minulla on erityisiä hetkiä, jolloin muistan teitä, jotka olette työtämme tukeneet. Joskus viikoittain, mutta ainakin kerran kuukaudessa käyn yhdistyksemme tiliotteen läpi ja luen liikutuksella jokaisen nimen, jonka sieltä löydän. Olette muistaneet. Olette uhranneet. Olette antaneet omastamme työmme hyväksi. Usein silmät kostuvat kyyneliin, armoahan se on.

Lahjaa se on. Lahjaksi olemme saaneet, lahjaksi antakaamme. Tähän työhön kutsun sinuakin. Juuri sinua. Tule mukaan. Voit tehdä lahjoituksen oheisella pankkisiirrolla yhdistyksemme kevätkeräykseen. Haasteita on paljon. Halumme olisi tehdä enemmän, olla suurempia, antaa enemmän ja siksi tarvitsemme sinun tukeasi. Ja muista, emmehan me kerää itsellemme, vaan jakaaksemme. Julistaaksemme hyvää sanomaa niin täällä kotimaassa kuin lähetyskohteissammekin. Ovet ovat auki, ihmiset kaipaavat toivon ja rohkeuden sanomaa, anteeksiantamusta, armoa ja iloa. Sitä varten Ely on olemassa. Siihen työhön keräämme jatkuvasti varoja, jakaaksemme, julistaaksemme, elääksemme todeksi: Jeesus on totisesti ylösnoussut, Hän elää ja vaikuttaa. Tule mukaan vaikuttamaan kanssamme.

Voit osallistua keräykseen alla olevalla tilisiirrolla, tili IBAN FI06 5114 0220 0380 63, viestiksi Kevätkeräys sekä oma seurakuntasi.

Rahankeräyslupatiedot s. 2.

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	IBAN FI06 5114 0220 0380 63	BIC OKOYFIHH
Saaja Mottagare	Evankelinen lähetisyhdistys - ELY ry Kokkolantie 12 43500 Karstula	Kannatuskohde: Kevätkeräys Oma seurakunta:
Maksaja Betalare		
Allekirjoitus Underskrift	Viitenro Ref. nr	
Tilitä n:o Från konto nr	Eräpäivä Förf. dag	Euro

Maksu välitetään saajalle vain Suomessa Kotimaan maksujenvälityksen yleisten ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella.
Betalningen förmedlas till mottagaren endast i Finland enligt Allmänna villkor för inrikes betalningsförmedling och endast till det kontonummer betalaren angivit.

Pääsiäispostia Pyhästä maasta

Erja Kuhalampi, kuvat Matti Lähdekorpi

Millaisia viestejä osallistujat mahtovat lähettää kotiin historiallisen pääsiäisen vietosta Jerusalemissa lähes 2000 vuotta sitten?

Jerusalem

Pääsiäisen valmistuspäivä

Rakas Anoppi!

Matkamme sujui hyvin ja jalat kestivät. Ioonas on kaupunkilla - minä jo valmistan pääsiäisiltojamme. Oli johdatusta, että ehdimme tänne etuajassa, koska temppelissä puhui eilen uusi rabbi, nasaretilainen Jeesus. Olisitpa sinäkin päässyt kuulemaan! Koskaan ei ole kukaan puhunut niin, että sydän on näin lämmentynyt ja Jumala itse tuntunut olevan läsnä. Nyt on kuin hänen rakkautensa asuisi ja eläisi minussa! Kerron lisää sitten kotona.

Rakkain terveisin, Susanna

Hanna Ruubenintytär

- 1 1... talu

Jerusalem

Juutalaisten suuri sapatti

Hyvä Anus-eno!

Kunnioittava tervehdykseni Juudesta, jossa olen palvelutehtävissä. Täällä on paljon mahdollisuuksia oppia uutta ja kehittyä sotilaana, mutta rajansa kaikella! Jouduimme eilen hoitamaan ristiinnaulitsemisen, jonka päätteeksi maa järisi, juutalaisten temppelin valtava väliverho repesi, ja kaduilla liikkui ihmisiä, joiden paikalliset väittivät kuolleen kauan sitten. Omassakin mielessä pyörii ajatus, jota kaikki toistavat: Mies oli Jumalan poika. Kuulet tästä varmasti myös virkatietä. Saisitko minut siirrettyä kentaurioosi? Arvostaisin kovasti mahdollisimman pikaista vastausta.

Sisarenpoikasi
Sextus

Jerusalem

Suuren pääsiäissapatin jälkeen

Hyvä Veli!

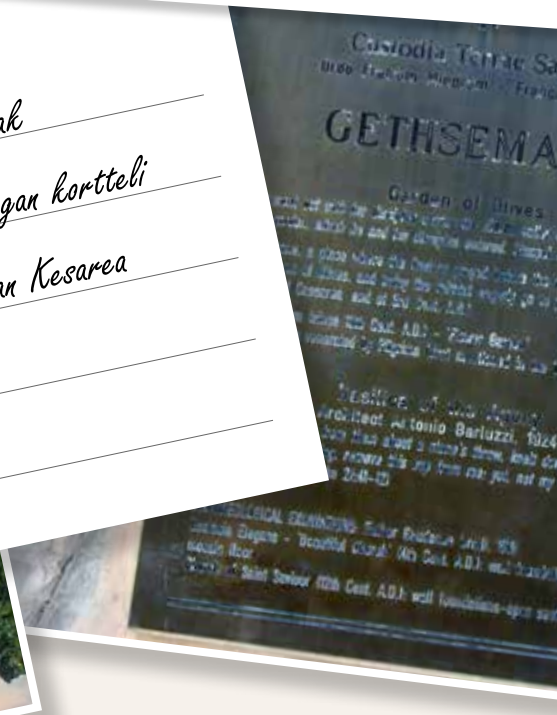
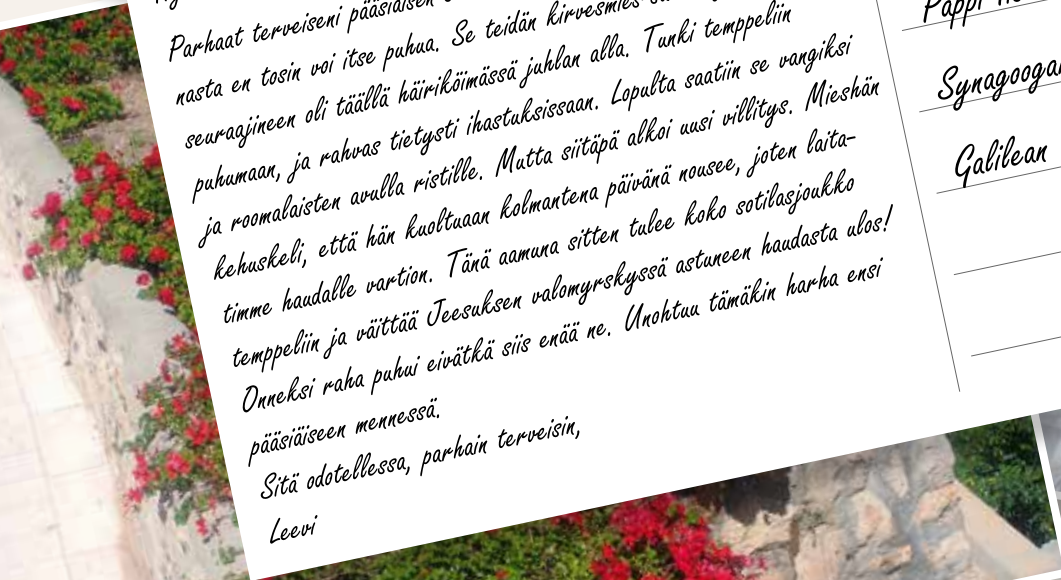
Parhaat terveiseni pääsiäisen suuren sapatin vietosta! Mistään juhlinasta en tosin voi itse puhua. Se teidän kirvesmies-saarnaaja Jeesus seuraajineen oli täällä häiriköimässä juhlan alla. Tunki temppeliin puhumaan, ja rahvas tietysti ihastuksissaan. Lopulta saatiin se vangiksi ja roomalaisten avulla ristille. Mutta siitähän alkoi uusi villitys. Mieskän kehuskeli, että hän kuoltuaan kolmantena päivänä nousee, joten laitamme haudalle vartion. Tänä aamuna sitten tulee koko sotilasjoukko temppeliin ja väittää Jeesuksen valomyrskyssä astuneen haudasta ulos! Onneksi raha puhui eivätkä siis enää ne. Unohtuu tämäkin harha ensi pääsiäiseen mennessä.

Sitä odotellessa, parhain terveisin,
Leevi

Pappi lisä

Synagoogan kortteli

Galilean Kesarean

Jerusalem
Pääsiäisen valmistuspäivä
Terve pojat!
Turvassa perillä Jerusalemissa, mutta kaupunkiin tullessa outo,
kauhistava kokemus. Vastaan tuli roomalainen teloituskukue, yht-
äkkiä niskassa tiukka ote: vartiosotilas komentaa mukaan! Käskee
kartamaan uupuneen teloitettavan ristiä! Mikä auttoi, pakko
mikä pakko! Sitten raahasin pakkia glämiäkeen, mutta huomion
vei mies, jota auttoi. Outo säteily - liasta ja verestä huolimatta!
Joku glämyskö? Huomenna kyselen. Nyt tämä viesti liikkeelle ja
majuttamaan!
Lämpimin terveisin, Isä

Aleksander ja Rufus

Siimonin talo

Synagogakortteli

Kyrene

Libya Kyrenaika

Sadanpäällikkö

Aulus Publius

Legio III Gallica

Syyria

Martan talo
Betania

Suuren pääsiäissapatin
jälkeen

Kiireessä: Alkää uskonto,
jos joku kertoo, että Jee-
sus on kuollut. Itse näin
- JEE SUS ELÄÄ!!!
Halleluja!

Sisarene Maria

ISRAEL EILEN TÄNÄÄN JA
HUOMENNA 25.10.-2.11.2019
NATANIA, GALILEA, JERUSALEM

Matkanjohtajat
Erja Kalpio ja Anne Partanen

Katso lisää:
evankeliset.net/retket-ja-leirit/

Dietrich Bonhoeffer

- moderni marttyyri ja luterilainen kirkkoisä

Dietrich Bonhoefferiin (1906–45), saksalaiseen luterilaiseen teologiaan ja pappiin, liitetään monia hänen poikkeuksellista elämäntarinaansa ja erityistä merkitystään selittäviä ilmaisuja, kuten "ensimmäinen globaali teologi", "Jeesuksen Kristuksen todistaja", "poliittinen marttyyri", "Martti Lutherin perinnön merkittävin välittäjä modernina aikana", "protestanttinen pyhimys" tai "luterilainen kirkkoisä". Suomessa hän on ehkä ennen muuta tunnettu virren 600 Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan runoilijana ja saksalaisena pappina, joka osallistui Hitlerin vastaiseen salaliittoon ja Saksan kirkkotaisteluun.

"Moderni marttyyri"

Ilmaisut "moderni marttyyri" ja "luterilainen kirkkoisä" kuvaavat hänen juurevaa kristillistä uskoaan, joka kantaa raamatullista ja jakamattoman kirkon perintöä luterilaisista lähtökohdista käsin tarkasteltuna, näkyä kristinuskosta, johon kuuluu Kristuksen seuraaminen kuolemaan asti.

Ilmaus "moderni" viittaa tässä siihen ajanjaksoon, jonka katsotaan alkaneen suunnilleen Ranskan valankumouksesta 1789. Tälle ajalle on ollut tyypillistä ihmisen ehdottoman itsemääräämisoikeuden korostamisen lisääntyminen sekä tähän liittyen individualismin vahvistuminen. Tämä on merkinnyt myös totuuskäsityksen muuttumista varsin paljon valittua näkökulmaa korostavaksi ja sitä kautta ehdottomuuksien suhteellistamista. Kun tätä ajattelumallia on sovellettu kristinuskoon, tuloksena on ollut usein aika niukkapiirteistä hengellisyyttä, enemmän tämänpuoleista hyvää elämää ja eettisten ihanteiden

sekä yksilön oikeuksien korostamista. On monesti vierastettu ehdottomuutta ajatellen uskon sisältöjä, mutta yksilön oikeuksien ja valittujen moraalisten arvojen korostamisessa voidaan olla sitäkin ehdottomampia. Kun katsotaan todellisuuden olevan ihmisen muokattavissa, erilaisin kampanjoin pyritään sitten todellisuutta muokkaamaan.

Dietrich Bonhoeffer halusi uskon sisällön ja arjen kohtaavan. Hän arvosteli sellaista leväperäiseksi arvioimaansa ajattelua, jossa armosta oli tehty "halpaa". Armosta tehtiin idea ja ajatus, joka voitiin hyväksyä hyvänä asiana, mutta joka ei vapauttanut ahdistunutta omatuntoa ja kutsunut seuraamaan Kristusta arjessa. "Kalliiksi" armoksi Bonhoeffer kutsui Kristuksen ikeen ottamista harteilleen ja hänen seuraamistaan. Armo syntien anteeksiantamuksena ei ole tyhjää puhetta, vaan liittää elämämme syntiemme sovittajaan ja velkamme lunastajaan, Kristukseen.

Hän kutsuu elämään uskon ja rakkauden mukaisesti turvaten Jumalaan ja lähimmäistä rakastaen keske-
lä arkea uutta elämää pyhän kohtaamisesta Sanassa
ja sakramentissa sekä rukoushiljaisuudesta ammen-
taen. Bonhoeffer korosti uuden ihmisyyden löytämis-
tä Kristuksen seurassa, ei ihmisen itsepalvonnasta ja
suurista aatteista. Viime kädessä Bonhoeffer oli val-
mis kuolemaan marttyyrina, veritodistajana, jos näin
oli määrä. Kyse ei tällöin ollut itse valitusta marttyy-
ruudesta, vaan uskollisuudesta kutsujalle.

Ilmaus ”luterilainen kirkkoisä”

Termi ”kirkkoisä” viittaa yleensä jakamattoman kir-
kon aikaan varhaisina vuosisatoina vaikuttaneisiin
tärkeimpiin kirkon opettajiin. Myös luterilaisissa tun-
nustuskirjoissa viitataan heidän opetuksiinsa, vaikka
Raamatun sana onkin aina ylin arviointikriteeri. Diet-
rich Bonhoefferin kohdalla tuo ilmaus viittaa hänen
laajaan vaikutukseensa ympäri maailman eri kirkko-
kuntien ja jopa eri uskontojen edustajien tai jopa us-
konottomien parissa – vähän varhaisen kirkon isien
tapaan.

Kirkkoisä tai kirkkoäiti on siis sellainen, joka näyttää
suuntaa ja opettaa tulkitsemaan Raamatun ja kris-
tillisen perinteen sanottavaa aikojen haasteiden ja
ahdistusten keskellä. Hänen auktoriteettinsa on kui-
tenkin aina alisteinen Kristuksen auktoriteetille ja tä-
män luokse ja jalanjäljille ohjaamista. Bonhoefferin
kohdalla tämä on toteutunut monen kohdalla. Avain-
kysymys hänelle oli: ”Kuka on Jeesus Kristus meil-
le tänään?” Kirkko ja kristillisuus vaikuttivat olevan
Euroopassa ja länsimaissa menettämässä asemiaan.
Osakkeita ei kohentanut Saksassa kirkon yhteistyö
rikollisen hallinnon kanssa korottamatta ääntään kär-
sivien puolesta.

Silti hengen palo ja reformaatio jää kuolleeksi puu-
hasteluksi, jos se ei etsi ravintoa ja virvoitusta elä-
män leivästä ja vedestä. Ihmisen selitykset voivat
olla voimattomia, mutta kirkon Herran voima on
usein heikkouteen ja hätään kätkeytynyttä voimaa,
rakkautta, joka on kuolemaakin väkevämpi. Siksi
Bonhoeffer saattoi kaikesta huolimatta tyynesti aja-
tella kirkonkin joutuvan keskittymään rukoukseen, oi-
kein tekemiseen ja Jumalan oman ajan odottamiseen
silloin, kun omat neuvot eivät riitä ja sanoma ei näytä
lankeavan otolliseen maaperään. Jumalan lupaukset

ovat edelleen voimassa ja Kristuksen läsnäolo kans-
samme kaikki päivät maailman loppuun asti. Ristin
varjon rajat eivät kuitenkaan ole aina meille ilmeisiä.
Hyvyyden voimat eivät silti väisty, koska Luojamme
ja Lunastajamme ei ole vetänyt kättään pois.

Bonhoeffer ja Luther

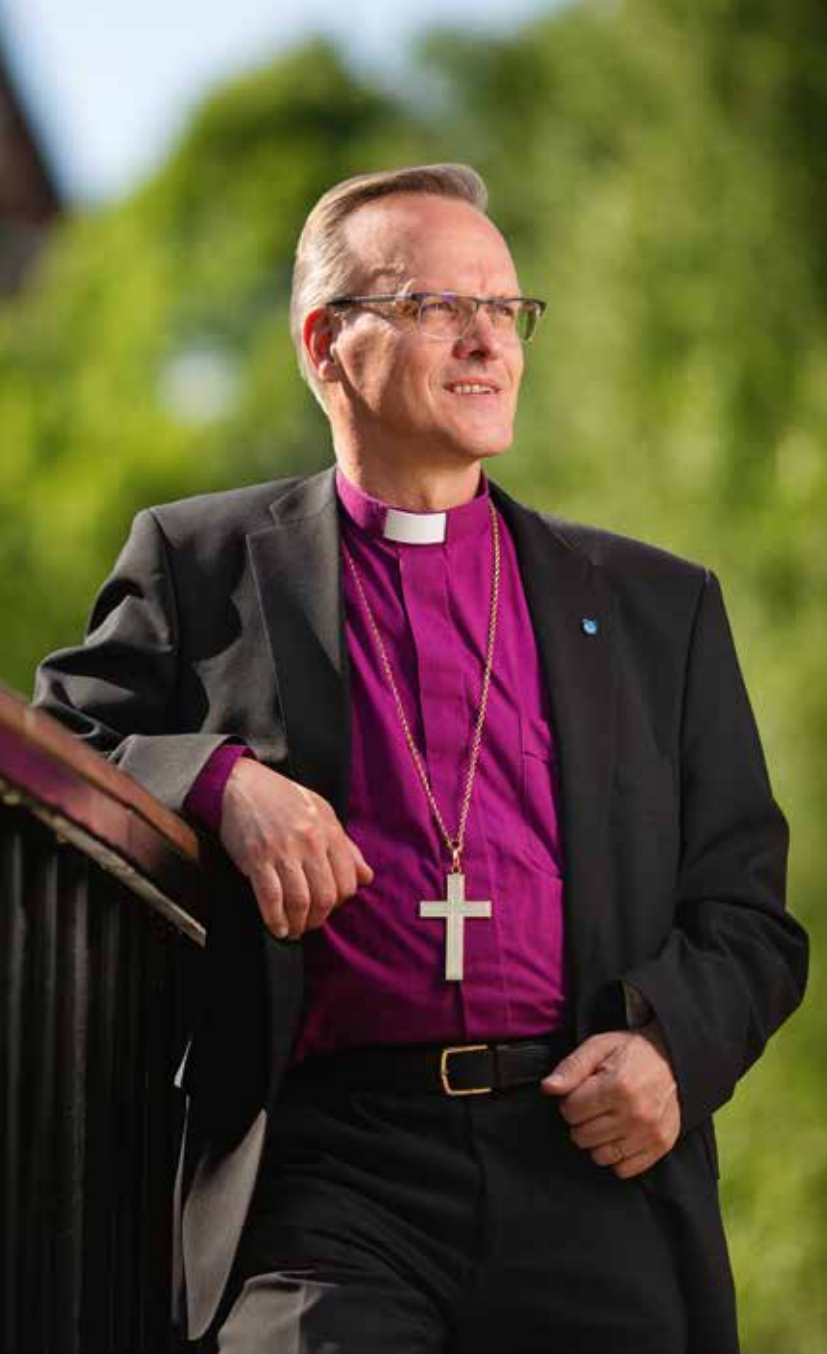
Bonhoefferiä on kutsuttu teologiansa painavan si-
sällön vuoksi merkittävimmäksi Lutherin teologisen
perinnön tulkitsejäksi modernilla ajalla. Hän perehtyi Lut-
herin ajatteluun jo opiskeluaikana ja viittaa tähän kir-
joissaan noin 870 kertaa ja melkein aina myönteises-
ti. Hän halusi jälleen lukea Raamattua samalla tavoin
teologis-hengellisesti kuin Luther. Bonhoeffer totesi
historiallisen tutkimuksen tavoittavan Raamatusta
vain pinnan, ei sen hengellistä syvyyttä Jumalan rak-
kauskirjeenä meille tänään. Hän kysyi haastavasti:
Kuka näyttää meille todellisen Lutherin ja todellisen
Raamatun? Hän pyrki itse vastaamaan haasteeseen.

Lutheria vahvemmin Bonhoeffer kytki teologian ja
kristillisen elämän kirkon yhteisöön, jolle sana, sak-
ramentit ja sanaan sidottu rukous antavat perustan
ja lähettävät maailmaan olemaan ”toisia varten”.
Bonhoeffer taisi puhua uskon ja rakkauden yhteen-
kuuluvaisuudesta, mutta osasi hän myös sanoa hen-
gellistä elämää ruokkivasti elämän ja omantunnon
ahdistamalle ihmiselle. Helluntaina 1944 psalmimie-
tiskelyn pohjalta hän kirjoitti: *”Jumala haluaa lohdut-
taa meitä. -- Miten pelastaa, miten johdattaa, miten
lohduttaa Jumala? Yksin siten, että hän antaa äänen
meihin, joka sanoo, rukoilee, kutsuu, huutaa: ’rakas
Isä!’ Se on Pyhä Henki. Se on helluntai.”*

Tomi Karttunen

TT, dosentti, pastori

Piispa Tapio Luoman muotokuva, kuva Jani Laukkanen.

Tapio Luoma

Toivon ja tulevaisuuden arkkipiispa

Tapio Luoman juuret ovat tukevasti Etelä-Pohjanmaalla. Hän syntyi Kurikassa, mutta vietti ensimmäiset elinvuotensa Vaasassa. Lapsuuden ja etenkin seurakunnan vaikutus hänen elämänsä kulkuun on ollut merkityksellinen: *”Jo kansakoululaisena kotoa ohjattiin poikakerhoon, jossa ennen pitkää pääsin apujohdajaksi ja lopulta kerhonjohtajaksi. Nuoreen poikaan luotettiin. Rippikoulun jälkeen tempauduin mukaan seurakunnan nuorten toimintaan ja tiesin melko pian, että haluan papiksi.”*

Tapio Luoman puoliso Pirjo on diakonissa ja erikoissairaanhoitaja, ja heillä on kolme aikuista lasta. Kun virkatoimilta aikaa jää Luoma harrastaa mieluiten lukemista ja kunnon ylläpitämiseksi lenkkeilyä.

Nuorukaisen unelma oli päästä maalaispapiksi. Ensimmäisen virkamääräyksen hän saikin Peräseinäjoen viralliseksi apulaiseksi. *”Peräseinäjoen vuosina val-*

mistelin väitöskirjaa ja sain sen valmiiksi juuri ennen vuosituhannen vaihdetta. Seurakuntakokemukseni ja väitöskirja-aiheeni - teologian ja luonnontieteiden suhteet - epäilemättä vaikuttivat siihen, että tulin nimitetyksi vuoden papiksi vuonna 2000. Työskentelin tuolloin Ilmajoen kappalaisena. Tuntui tietysti tavattoman hyvältä saada tällainen tunnustus,” muisteli Luoma yhtä elämänsä kohokohtaa.

Kutsu Espoon piispaksi Seinäjoen kirkkoherrana silloin toimineelle Luomalle oli yllätys. *”Minulla ei ollut aiemmin kovin tiiviitä suhteita Espoon hiippakuntaan. Yhtä lailla suuri yllätys oli lopulta valintani arkkipiispaksi. Roolimuutokset ovat tuoneet mukanaan paljon uutta opittavaa.”* Samalla Tapio Luoma sanoo kokevansa jossakin sisällään olevansa edelleen se sama maalaispappi, joka aikanaan sai vihkimyksen pieneen seurakuntaan kirkon palvelukseen.

Kirkon hallinto ja tehtävä

Määritellessään kirkon ydintehtävää ja sen toteutumista ajassamme arkkipiispa sanoo, että *"kirkon tehtävän voi ilmaista monella tavalla. Minusta ydintehtävä on todistaa ylösnoussesta Kristuksesta ja palvella ihmisiä niin, että Jumalan rakkaus tulee heidän elämässään todelliseksi. Tämä on myös jokaisen kristityn tehtävä, ei vain kirkon palkatun henkilöstön tai luottamustehtävissä palvelevien."*

Kirkon hallinto on moninaista ja samoin sen suhteiden hoito. Arkkipiispan mukaan se *"kaikkineen on kirkon hengellistä elämää, siksi hallinto ei ole kirkon olemukselle vieras piirre, vaan tärkeä toiminto, jossa kirkko kyselee Jumalan tahtoa ja johdatusta."*

Kysyttäessä ihmisten eroamisen syitä ja voisiko kirkkoon liittyvien perusteista löytyä avaimia sen liikkeen kääntämiseen Tapio Luoma vastaa: *"Kirkosta eroamisen syyt ovat kirjavat. Taloudelliset syyt ja tyytymättömyys kirkon toimintaan, elämään ja päätöksiin ovat usein pinnalla, mutta kirkosta erotaan myös siinä tapauksessa, että kirkon työtä arvostetaan ja sitä pidetään tarpeellisena. Sen merkitystä omalle elämälle ei vain pystytäkään näkemään. Sitä paitsi kaikki eroamisen syyt eivät välttämättä aina johdu kirkosta. Suunnan kääntäminen on vaikeaa - olemme tässäkin asiassa samassa veneessä muiden suurten länsimaisten kirkkojen kanssa. Epäilemättä kirkkoon liittymiseen johdaneiden syiden analysointi voisi tuoda valoa asiaan. Oleellista joka tapauksessa on paikallisseurakuntien hyvä työ ihmisten parissa."*

Kirkon perustan kestävyys

Viimeaikainen keskustelu virkakysymyksestä ja eduskunnan kirkon kannasta eriävistä avioliittoratkaisusta asettavat kirkolle haasteita. Tapio Luoman mielestä *"kautta aikojen kirkon yhtenäisyys on ollut koetuksella eikä nykyinen aikamme muodosta siinä poikkeusta."*

Arkkipiispa jatkaa: *"Yhtenäisyyden säilyttämisen kannalta on tarpeen muistaa, että erimielisyydet itsessään eivät ole suurin uhka, vaan kyvyttömyytemme tulla toimeen erimielisyyden kanssa. Yhteys kirkossa on mitä suurimmassa määrin hengellisen elämän asia: yhteytemme perusta on Jeesus Kristus, ei samanmielisyytemme tai kykymme siihen. Erilaisinakin olemme sisaria ja veljiä Kristuksessa. Tulevaisuutta oman kirkkomme yhtenäisyyden osalta on vaikea ennustaa, mutta siitä olen vakuuttunut, että kirkkomme on Kristuksen kirkko myös tulevaisuudessa. Tämä kirkko ei ole moitteettomien vaan syntisten kirkko."*

Entä kestääkö kirkkomme Raamattuun pohjaava perusta ja tunnustus? Siihen kysymykseen arkkipiispa kiteyttää vastauksensa nasevasti: *"Raamattua soisin*

luettavan, opiskeltavan ja opetettavan paljon seurakunnissamme. Raamatun keskeistä merkitystä kirkon peruskirjana ei voi mikään korvata. Meille kristityille Raamattu on tärkeä ennen kaikkea siksi, että se osoittaa meille Jumalan Sanan, Jeesuksen Kristuksen. Toivon, että Raamatun ja sitä tulkitsevan luterilaisen tunnustuksemme merkitys ymmärretään myös tulevaisuudessa oman kristillisen identiteettimme kannalta oleelliseksi."

Verkostoituminen ja lähetys

Kuningas Salomo sen jo tiesi, että neuvonantajien viisaus on avain menestykseen. Missä ovat kirkon yhteistyökumppanit ja apujoukot, kun niitä tarvitaan? Tapio Luoman mukaan *"paikallisseurakunnissa yhteistyö kuntien ja kaupunkien kanssa on erityisen tärkeää ja niihin on syytä jatkuvasti panostaa. Myös yhteydet muihin kristillisiin kirkkoihin ovat tärkeitä. Ei pidä unohtaa myöskään rakentavia suhteita mm. muihin uskontokuntiin ja mediaan."*

Arkkipiispan käsityksen mukaan kirkkomme suhteet muihin kristillisiin kirkkoihin on maailmalla hyvät ja kirkkomme on arvostettu yhteistyökumppani. *"Panoksemme on ollut merkittävä niin Kirkkojen maailmanneuvostossa kuin Luterilaisessa maailmanliitossakin. Myös suhteet katoliseen ja ortodoksiseen maailmaan ovat toimivat. Kristillisiä kirkkoja yhdistää paitsi Jeesus Kristus myös yhteinen tehtävä evankeliumin asialla. Juuri tässä kirkot tarvitsevat toistensa tukea ja kannustusta,"* vakuuttaa Luoma.

"Lähetystyö on oleellinen kirkon elämän ulottuvuus," linjaa arkkipiispa, jatkaen: *"Itse asiassa kaikki kirkon työ on missiota, lähetettynä palvelemista. Tähän missioon osallistuvat niin haudankaivaja ja talouspäällikkö seurakunnassa kuin pappi lähetyskentällä ja avustustyöntekijä kehitysyhteistyökohteessa. Kaikki todistavat ylösnoussesta Kristuksesta ja Jumalan rakkauden voimasta. Siksi mitään osa-aluetta tässä missiossa ei pidä unohtaa."*

Kirkon tulevaisuus

MTV:n haastattelussa sanoitte viime joulukuussa maallisen ja hengellisen erottamisesta puhuttaessa, ettei tällaisia jakoja tarvita. *"Jumala tuli ihmiseksi, hengellinen tuli ihmiseksi. Se riittää muistuttamaan meitä kristillisen uskon ytimestä: hengellinen ja maallinen ovat yhtä."* Voitteko vielä tarkentaa sanomaanne ja olisiko siinä jotain aivan uutta, joka veisi meidät kirkkona uuteen tulevaisuuteen?

"Uskomme mukaan Jumala on luonut kaiken näkyvän ja näkymättömän, siis myös sen, mitä olemme tottuneet nimittämään maalliseksi," pohtii arkkipiis-

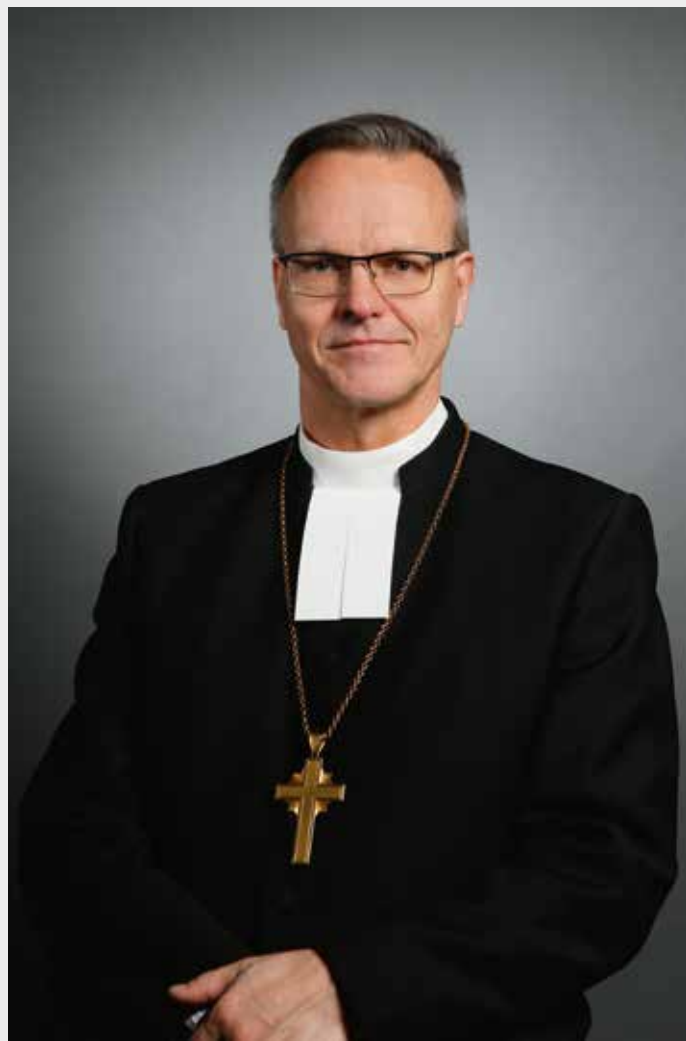
pa, jatkaen: *"Koska Luojana on Jumala, kaiken lähtökohtana on hengellinen todellisuus, joka sulkee sisäänsä maallisen. Jeesuksen syntyminen ihmiseksi tekee tämän uskon vieläkin radikaalimmaksi: Jumala, joka on Henki, suostui tulemaan ihmiseksi, maalliseksi ja kuolevaiseksi olennoksi. Siksi maallinen ja hengellinen eivät suinkaan sulje pois toisiaan. Jumalalla on vakavasti otettavaa sanottavaa kaikille ihmisille."*

Kirkon tulevaisuuskomiteassa näitäkin pohditte ja myös kirkolle lähiajan tavoitteiksi muokkasitte. Mitkä olisivat ne viisi tulevaisuuden tärkeintä asiaa, joihin kirkossamme pitää lähitulevaisuudessa panostaa?

"Tulevaisuuskomitea luonnosteli useita tulevaisuuden panostuskohteita. Yksi tärkeimmistä on kirkollisen toimintakulttuurin kehittäminen, joka näkyisi mm. seurakuntalaisten tukemisena nykyistä laajempaan vastuunkantoon," sanoi arkkipiispa vielä jatkaen: *"Tarvitaan myös joustavuutta yhteistyössä kirkon hallinnon eri ulottuvuuksien välillä,"* lisäten vielä: *"Tulevaisuuskomitean ajatuksia tarkentaen ajattelen, että jumalanpalveluselämään tulisi panostaa. Ylipäättään hengellisen elämän vahvistaminen on oleellista. Lisäksi tarvitaan hyviä kirkollisia yhteyksiä viranomaisiin ja kolmannen sektorin toimijoihin niin paikallisella kuin hiippakunnallisella ja valtiollisellakin tasolla."*

Kuinka rohkaisisitte kirkkomme jäseniä ja työntekijöitä juuri nyt - entä ELYn jäseniä ja sen tehtävää kirkossamme? *"Kirkon tulevaisuuden miettiminen on kautta aikojen herättänyt huolestumista. Kirkko on kuitenkin aina löytänyt oman tapansa elää muuttuvassa ajassa ja vastata sen haasteisiin. Niin käy omankin sukupolvemme aikana, näin uskon. Kirkko ei koskaan voi olla täydellisten yhteisö vaan Jumalan armoa ja rakkautta tarvitsevien joukko. Tehtävämme Kristuksen todistajina ja Jumalan rakkauden todeksi eläjinä on vaikea mutta palkitseva. Tässä tarvitaan jokaista kristittyä, jokaista kirkkomme jäsentä ja jokaista kirkkomme järjestöä, myös ELYä. Toivotan kaikille elyläisille Jumalan runsasta siunausta kristityn kutsumuksen toteuttamisessa."*

Haastattelu Kari Lähdesmäki, KM

Kuva Pasi Leino

Tapio Luoma, 56

Syntynyt: 15.6.1962 Kurikassa.

Perhe: Vaimo Pirjo Luoma ja kolme aikuista lasta.

Ura: Teologian tohtori 1999. Espoon piispa 2012–18, Seinäjoen kirkkoherra 2002–12, Ilmajoen kappalainen 1998–2002, Peräseinäjoen apupappi ja kappalainen 1987–98. Yleisradion kuuluttaja 1986–87.

Uusin tehtävä: Suomen evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispa 3.6.2018 lähtien.

Evankeliset kesäjuhlat

Tampereella 7.-9.6.2019

Kalevan kirkossa (Liisanpuisto 1)

Kesäjuhlien ohjelmasta kerrotaan lähemmin kesä-Elysanomissa, mutta jo tässä voimme luvata, että tarjolla tulee olemaan

- runsaasti täysipainoista sananjulistusta
- mahdollisuus saada ehtoollinen juhlien jokaisena päivänä
- laaja tarjonta ohjelmia ja aktiviteetteja lapsille
- runsaasti musiikkia
- paljon muuta – myös jotakin uutta ja odottamatonta

Lisätietoa juhlista:

Harri Kuhalampi, aluepappi (Tampere, Pohjanmaa)
p. 040 585 6695, harri.kuhalampi@evankeliset.net

Kesäjuhlien **talkoolaiseksi** voi ilmoittautua Maria Pitkärannalle. Otamme vastaan myös **arpalahjoituksia ja kuiva-ainetarvikkeita** kahvitarjoiluun.

Maria Pitkäranta p. 0500 440 317,
mariapitkaranta@gmail.com

Terveiset Caspari-keskuksesta

Discovering Jesus in His Jewish Context –kurssi 11.-22.11.2019
Caspari-keskuksessa Israelissa.

Lisätietoa: <https://www.caspari.com/discoveringjesus/>

Arki Jerusalemissa on arkea kuten muuallakin; usein tuntuu, että siitä on pyhiinvaellus kaukana! Välillä saan kuitenkin vieraita Suomesta, ja silloin tulee itsekin kulljettua pyhillä paikoilla ja kiiwettyä Öljymäelle. Oliivipuut puhuttelevat joka kerta; ne muistuttavat Jeesuksen kamppailusta Getsemanessa ja kärsimyksestä meidän puolestamme. Meillä on syytä iloon ja kiitokseen! Siunattua pääsiäisaikaa kaikille Caspari-keskuksen ystäville!

Sanna Erelä

Terveisiä Virosta

- Pääsiäisen valoa pakanuuden ja pimeyden keskelle

"Kristus nousi kuolleista! Totisesti ylösnousi!"

"Kristus on surnuist üles tõusnud! Tõesti, ta on üles tõusnud!"

*Pääsiäisen riemullinen huuto: Kristus on ylösnoussut – totisesti ylösnoussut kai-
kuu ja raikuu kautta maailman tänäkin pääsiäisenä. Sain vierailla Marian päivän
viikonloppuna Virossa ja tämän kirjoituksen teksti ja kuvat ovat tuolta matkalta.
Tapasin ihmisiä, haastattelin ja kyselin, miten he ovat pääsiäistä viettäneet.*

TAIDE AVAA SOLMUJA

Taide on yksi tapa ilmaista ihmisen syvimpiä tunteja – pelkoja, ristiriitoja, asioita, joista ei osaa tai joista ei pysty puhumaan, mutta jotka siveltimen vedoin voi vangita kankaalle. Jokainen katsoja itse tulkitsee ja ymmärtää taiteilijan ajatuksen – ja tulkinnat ovat erilaisia.

Tartossa tapasimme Udmurtiasta kotoisin olevan **Zoia Lebedevan** (synt. 1957). Hän on kotoisin Udmurtiasta, mutta hänen miehensä oli virolainen ja siksi he muuttivat Viroom 4 vuotta sitten. 2 vuotta sitten hänen miehensä kuoli ja leskeksi jäätyään maalaaminen on ollut Zoialle terapiaa.

Juuri nyt Tarton taidemuseossa on hänen näyttelynsä, johon pääsimme tutustumaan. Oli pysäyttävää kuulla taiteilijan kertomana, millainen tarina taulujen takana on. Näyttelyssä oli useita tauluja, mutta erityisesti kaksi taulua puhuttelivat meitä, jopa pysäyttivät.

Ensimmäinen taulu on koko näyttelyn avain. Taulussa on kasvoton nainen, jonka molemmilla puolilla on talo ja puu. Toinen kuvaa menneisyyttä, toinen tulevaa. Naisen edessä on aita, joka kuvaa kahta asiaa. Se on naisen kulkema elämän matka, mutta se on myös aita, joka eristää hänet. Se on elämän ja kuoleman raja. Naisen pää on täynnä ajatuksia, mutta mihin ne hänet johdattavat? Toisen talon vieressä olevassa puussa on hedelmiä, toinen puu on kuolleen näköinen. Kumpi voittaa, elämä vai kuolema?

Toinen kuva kertoo samasta naisesta, jonka kasvojen edessä on verho. Naisen käsien kautta kulkee valkoinen elämän lanka, kohtalo, johdatus tai sallimus, kuten Zoia itse sitä nimitti. Se kuljettaa häntä eteenpäin. Naisen toinen jalka on kapean kaitteen päällä, toinen on astumassa jo eteenpäin, mutta kaide loppuu ja jalka on tyhjän päällä. Katsoja miettii, miten naiselle käy? Mihin hän putoaa? Maalauksen värit ovat synkät. Zoia on käyttänyt tauluissaan vain kolmea väriä; mustaa, punaista ja valkoista, värejä, jotka ovat Udmurtian lipussa.

Itse jäin miettimään taulujen äärellä ihmisen elämän pimeitä hetkiä. Useimmat meistä emme edes tiedä, mikä on se viimeinen askel. Se askel, jonka alla ei ole tuota tuttua kaidetta. Mutta on myös heitä, jotka tietävät, että tämä on viimeinen askel. Taulussa tuo pudotus on matka pimeään, tuntemattomaan. Itse ajattelen pääsiäisen sanoman äärellä, että pitkäperjantai ja sen synkkyys ja pimeys ei ole viimeinen sana. Se ei ole viimeinen asia. Pimeys ja tuntematon ei ole viimeisen askeleen jälkeen edessä oleva todellisuus. Pitkäperjantain pimeyden jälkeen koittaa valo. Nousee aurinko. Kirkkaus. Kristus. Syli, joka ottaa vastaan. Syli, joka pitää kiinni. Turva, josta ei tarvitse enää rimpuilla pois... On rauha, on lepo, kaikki entinen on pyyhitty pois. Kunpa myös taiteilija itse voisi löytää tämän rauhan, levon ja elämän ilon kaipauksensa ja pimeytensä keskellä. Kunpa Zoian elämään voisi löytyä jälleen elämän ilo, levollisuus ja toiveikas luottamus. Ei tässä kuitenkaan ole kaikki.

PAKANALLISIA TAPOJA

Autonkuljettajana oleminen on haastava tehtävä. Samaan aikaan on keskityttävä liikenteeseen ja kuljettava matkalaiset sovittuun päämäärään, mutta on myös mielenkiintoista osallistua autossa käytävään keskusteluun. Erityisen mielenkiintoinen oli keskustelumme Udmurtiasta olevan **Pavelin** kanssa. Hän valmistuu pian kansantieteiden tohtoriksi Tarton yliopistosta. Pavel, **Anna Mishinan** ystävä säästää haitarilla lauluryhmää, jossa myös Anna laulaa. Pavel kertoo olevansa ateisti. Se on kodin peruja. Hän kertoo kunnioittavansa uskontoja ja niiden hyviä traditioita. Kun kysyin häneltä pääsiäisen vietosta Udmurtiassa, hän kertoi omasta lapsuudestaan, asioista ja tavoista, miten heidän kodissaan pääsiäistä vietettiin. Ensimmäisenä hän kertoo pääsiäisen ruuista. Silloin syötiin hyvin, oli lihaa, salaattia, kaikkea, mitä itse oli kasvatettu. Pitkäperjantaina ruokapöydässä ei saanut olla veitsiä tai mitään teräviä välineitä pöydällä. Oli vain voita, munia ja leipää sekä yksi kynttilä ja mahdollisesti ikoni ja rahaa. Raha liittyi siihen toiveeseen, että tuleva vuosi voisi moninkertaistaa pöydällä olevan paperirahan. Illalla raha saattoi olla miljoona ruplaa. Aamulla emäntä ajatteli, että nyt siinä on 20 miljoonaa.

Kiirastorstaihin liittyy erilaisia pakanaperinteitä. Se oli erityisen pyhä päivä. Se oli vapaa päivä työstä. Silloin puhdistauduttiin, pitäydettiin työnteosta ja jopa avioliitossa olevat pidättäytyivät sukupuolisesta kanssakäymisestä. Saunassa käytiin kolmessa ryhmässä, enempää ei saanut olla eikä yksinkään saanut mennä. Löylyveteen laitettiin kiiltäviä kolikoita, jotka puhdistivat löylyveden. Ensin saunassa kävivät miehet, sitten naiset. Hämmästyneenä kuuntelimme, kun Anna vakuutti, että yhä tänä päivänä Marinmaalla on olemassa tämä sama käytäntö.

Kun kaikki olivat käyneet saunassa, kiukaan tulipesän alta otettiin hiilen pala ja sillä tehtiin ristin merkki oviin, jotta koti olisi turvassa. Kun kysyin Pavelilta, mitä tuo merkki hänelle tarkoittaa, hän vastasi, että se on vain merkki, ei sillä ole mitään liittymäkohtaa uskontoon eikä hän tiedä, mitä se itse asiassa tarkoittaa. Kiirastorstaina on kiellettyä päihtyä, ei saa tappaa eläimiä, ei edes hämähäkkiä. Pavel ei muista, että hänen kodissaan olisi ollut torakoita...

Kiirastorstaina kaikki pahat henget liikkuvat – se on myös erityisen paha päivä. Siksi poltetaan erilaisia savuja, kuten ortodoksikirkossa suitsukkeita, ja ajetaan ulos kodista pahoja henkiä ja näin oma koti ja sen asukkaat sekä navetta ja siellä olevat eläimet suojataan. Samoin otetaan suolaa, luetaan loitsu ja sen jälkeen sirotellaan sitä ja saadaan suoja koko vuodeksi, että pahat henget menisivät pois.

Pääsiäisen vietosta Virossa kertoivat Lea, Helene ja Joona

Ennen käytiin vierailemas-
sa kylän kaikissa taloissa,
mutta nykyään käydään vain
sukulaisten luona. Pääsiäis-
aamun ensimmäisen vieraan
tuli olla mies. Jos nainen tuli-
si ensimmäisenä, tulisi paha
vuosi. Tämä sama traditio
on kahtena päivänä vuodes-
sa, pääsiäisenä ja uutena
vuotena. Jos talossa oli pal-
jon sukulaisia, jotka olivat
naisia, osa heistä soitti ja
kysyi, saako jo tulla kylään.
Ja jos talon isäntäväki tiesi,
että joku sukulaisnaisista
on itse aktiivinen ja tulossa
kylään, hänelle soitettiin ja
sanottiin, että vielä ei sovi
tulla.
Eikö vain, Elyllä olisi työtä
myös Udmurtiassa?!

Lea ja Helene kertovat, että heidän
kummankaan lapsuuskodissa ei
vietetty kristillistä pääsiäistä vaan
"munajuhlaa". Se oli kevätjuhla.
Keitetyt ja maalatut kanamunat
olivat juhlan keskiössä. Virossa
pääsiäinen ei ole hengellinen juh-
la. Se on kyllä kevään alkamisen
juhla, vapaapäivä työstä sekä yh-
dessäoloa perheen parissa, mutta
sillä ei ole hengellistä sisältöä. He-
lene kertoo, että hän oli varmaan
jo aikuinen ja yliopistossa opiske-
lemassa ennen kuin hänelle selvisi,
miksi pääsiäistä vietetään!

Kirkkoherra Joona kertoo, että
pääsiäisen jumalanpalvelus on
erilainen kuin mikään muu juma-
lanpalvelus Virossa. Ihmiset ovat
vapautuneita, iloisia, puheliaita,
halutaan kohdata toiset ihmiset,
iloitaan yhdessä, koko seurakun-
tatalo kaikuu iloisista tervehdyksis-

tä. - Pääsiäisaamu on riemullinen
päivä tulla kirkkoon, kertoo kirkko-
herra. Seurakuntalaiset juttelevat
ja kirkon täyttää iloinen puheenso-
rina. - Kanamunat kuuluvat myös
luterilaisen seurakunnan elämään.
Ihmiset ottavat mukaansa kotona
keitettyjä ja värjättyjäkin kanan-
munia ja niitä jaetaan ja vastaan-
otetaan sekä toivotetaan toinen
toisille: Kristus on ylösnoussut -
tösisesti ylösnoussut.

Kirkkoherra Joona kertoi, kuinka
ihmiset yllättävät hänet. He juttele-
vat hänen kanssaan ja kiinnittävät
hänen huomionsa johonkin muual-
le ja joku laittaa samaan aikaan
kanamunan hänen taskuunsa.
Siellä saattaa olla useita kananmu-
nia! Kirkkoherra huokaisikin, että
onneksi on karjalanpiirakoita, joi-
den päälle voi levittää munavoin ja
yhdessä seurakuntalaisten kanssa
saadaan nauttia herkuja.

Kirkkoherra Joona ja seurakuntalaisia messussa Maarian seurakunnassa.

Virpomiskulttuuria Virossa ei ole. Lea kertoo, kuinka palmusunnuntaina lapsista se, joka heräsi ensimmäisenä, sai pajun oksilla ”piiskaten” käydä herättämässä muut sisarukset. Isoveljet olivat vihaisia, kun pikkusisko heitä näin herätteli! Mutta mitään virpomislorua siinä yhteydessä ei käytetty.

Tartossa järjestetään myös ekuumeeninen ristivaellus, jossa kierretään eri kirkkoissa ja pidetään hartaushetkiä. Kirkkoherra Joona pohtii ristintien kulkemista ja ajattelee, että vaikka tämä ristivaellus kestää jopa 3 tuntia, niin se muistuttaa siitä, että kaikki ei aina ole niin mukavaa – on tärkeää mennä oman mukavuusalueen ulkopuolelle ja muistaa sillä tavalla myös päivän sisältöä. Jotain tuossa vaelluksessa on sellaista, joka kuitenkin mietityttää kirkkoherraa ja lopulta hän sen pukee sanoiksi: Kun vaellus päättyy, se päättyy todelliseen pitkäperjantain tunnelmaan. Jää sellainen tunne, että jotain jää sanomatta, tunne voi olla jopa ahdistava, entä jos joku ei vielä tiedä, miten tämä kertomus kerran päättyi? Kenenkään ei pitäisi lähteä kotiin tietämättä, että pääsiäisaamu koitti silloin kerran, ja se koittaa meillekin. Evankeliumi on ilouutinen siitä, että Jeesus elää. Tämä pitäisi osata myös pitkäperjantaina kertoa ihmisille, kadottamatta päivään liittyvää erityistä tunnelmaa ja latausta.

Tekstit ja kuvat
pääsihteeri Antero Rasilainen

Raatihuoneen torin kävelykadulla on kadun yläpuolella banderoli, joka kutsuu ihmisiä lahjoittamaan kirkon remontin tukemiseksi.

Kirkkoprojekti etenee

Kun edellisen kerran vierailimme Tartossa, noin vuosi sitten, vanhan kirkon eteisessä oleva lattia oli purettu ja sen alta näimme neljä suurta betonista valettua perustusta, joiden varassa kirkon torni aikanaan oli seissyt. Silloin ne oli kaivettu esiin. Kirkkosalisissa oli puulattia ja siinä näkyi vielä koripallokentän maalaukset. Kylähän vuodessa tällainen remontti etenee, kun pannaan toimeksi, ja Tartossa oli pantu. Kirkkosalin lattia oli purettu, kaikki maa-aines oli viety kirkon sisältä ulos aina kirkon perustuksia myöden.

Kirkkoon tulee kaksi kerrosta: alakertaan tulevat saniteettitilat, keittiö, seurakuntasali, lasten pyhäkoulutila ja työntekijöiden toimistotilat. Lisäksi sinne on varattu tilaa vuokrattavaksi, mahdollisesti Perhekeskuksen käyttöön tai jollekulle muulle. Toiseen kerrokseen tulee itse kirkkosali. Kirkkoherra Joona esitteli rakennushanketta ja me ihmettelimme hänen näkyään ja rohkeuttaan. Näky. Siitähän tässä on kyse. Nähdä jotain sellaista, joka vielä ei ole valmis, mutta joka

valmistuu, jota kohti mennään, jonka eteen tehdään työtä. Totta on, että into ja rohkeus tarttuivat. Meikin olimme epäroiviä, kun astuimme kirkkoon, mutta nähtyämme, päästyämme osaksi rakentajien uskoa ja näkyä, olimme valmiit ajattelemaan ja näkemään kuten hekin: Kesäkuussa tässä kirkossa vietetään laulujuhlien upeaa kirkkokonserttia! Eihän kirkko kokonaan ole valmis, mutta onko se koskaan? Remontissa edetään vaihe kerrallaan ja tähän asti kaikki on järjestynyt. Miksi siis epäillä? Kirkon entisöinnistä vastaa suurella panoksella (ja sydämellä ja osaamisella) Silvia. Hän esitteli meille kirkkoa. Hänellä oli suuri vanha rautainen avain, jolla hän avasi meille kirkon oven. Monessa asiassa Silvia onkin kirkkoprojektin avainhenkilö. Kun kerroin hänelle, että hän on oikeastaan tämän kirkon avainten valtiastotesi hän: *”Ei, minä vain kannan näitä ulko-oven avaimia, Kristuksella on tämän kirkon avaimet. Hän on kirkon pää.”*

Keihästetty

*Jos ei olisi Kristuksen
kasvoja.
Hänen haavoitettuja
käsiään,
keihästettyä kylkeään,
orjantappuroin
kruunatusta otsastaan
ristin juurelle valuvia
veripisaroita.*

Ei olisi toivoa.

*Ihminen eksyisi synnin
sakeaan sumuun
toivottomuuden
tummaan yöhön.*

*Mutta Kristuksen käsissä
hohtavat naulojen jäljet.
Tyhjässä haudassa
tarpeettomat käärinliinat.*

*Elämä on voitollaan
murtanut kuoleman
kivisen paaden.*

Anneli Lähdesmäki

Photo by Paul Keiffer on Unsplash

Nainen tyhjässä haudassa

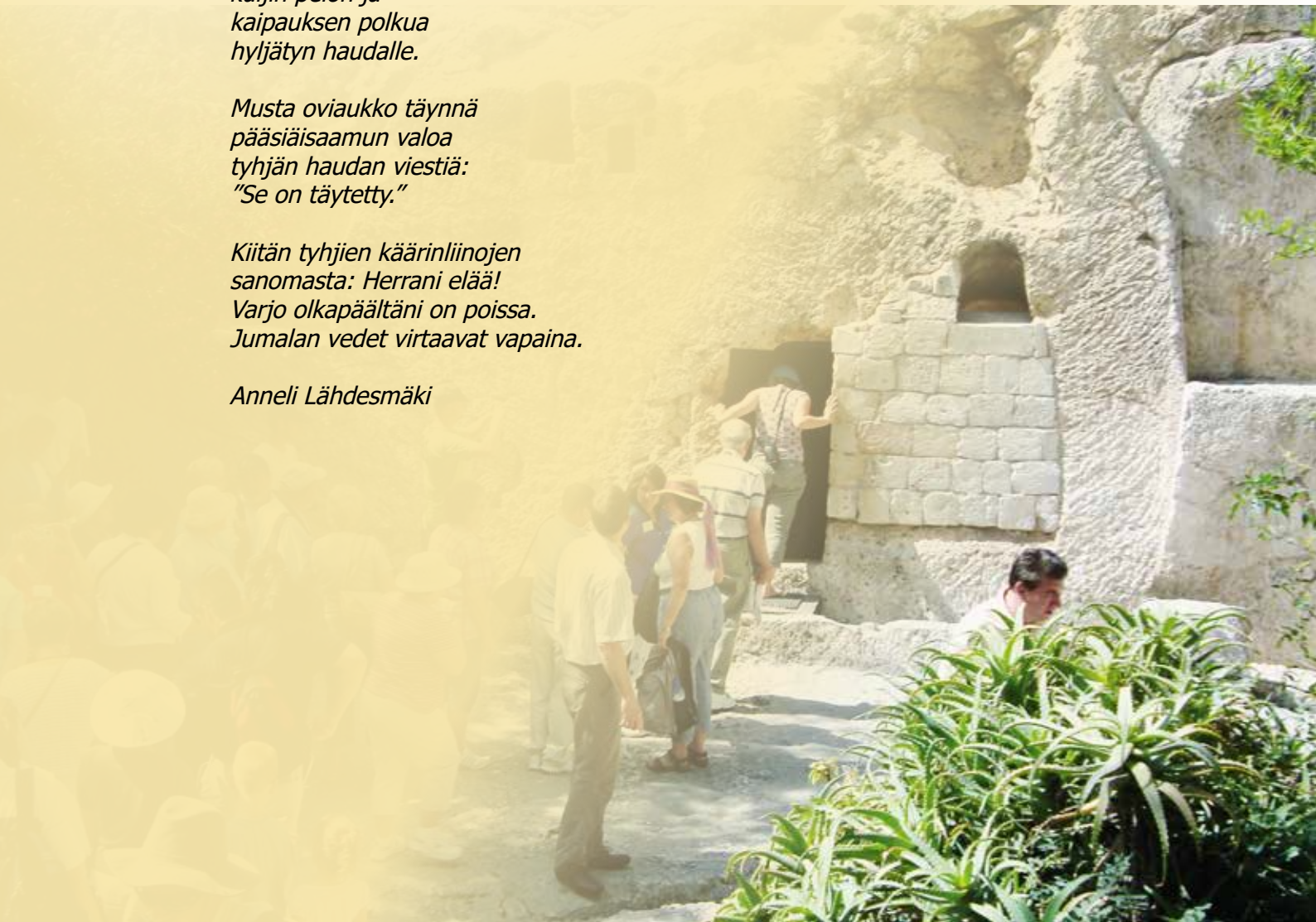
*Katson aamun valossa
haudan oviaukkoa.
Raskas kivipaasi sen vierellä
syryään siirrettynä.*

*Tumma varjo olkapäälläni
kuljin pelon ja
kaipausten polkua
hyljätyn haudalle.*

*Musta oviaukko täynnä
pääsiäisaamun valoa
tyhjän haudan viestiä:
"Se on täytetty."*

*Kiitän tyhjien käärinliinojen
sanomasta: Herrani elää!
Varjo olkapäältäni on poissa.
Jumalan vedet virtaavat vapaina.*

Anneli Lähdesmäki

Kuva Erja Kalpio

Pääsiäisen iso aterialle

Miten liittäisin ilon kristikunnan suurimmasta juhlasta, Kristuksen ylösnousemuksesta myös pääsiäisajan aterioihin?

Paasto on loppunut, luonto ympärillämme herää uuteen kasvuun ja kevääseen.

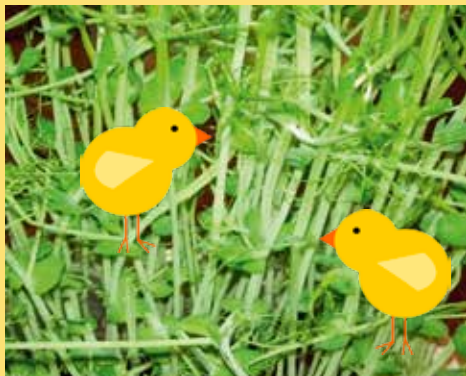
Auringon valo voittaa pimeyden.

Pääsiäisen ilo, elämän voitto, kiitollisuus, valoisuus, kevään vehreys ja kasvun voima tulisi näkyä pääsiäisaterian sisällössä: Paljon väriä, tuoretta ravintoa, yrttien ja valkosipulin tuoksua. Voiko pääsiäisen perinneruokiin yhdistää toiveen ruoan yksinkertaisuudesta, terveellisyydestä, värikkydestä ja käyttää mahdollisuuksien mukaan omasta kotimaasta saatavia aineksia?

Tässä muutamia ajatuksia:

Herneenversojen

kasvatus sopii hyvin pääsiäisen odotukseen. Samalla pääsee ihmettelemään kasvun ihmettä. Tarvitaan vain tavallisia ruokaherneitä, joita liotetaan yön yli vedessä ja istutetaan multa. Jo parin päivän sisällä saadaan ihailla taimien työntymistä pintaan ja viikon parin päästä saadaan vihreää versoa yllin kyllin syötäväksi ja pääsiäisaterian lisukkeeksi.

Uudenlainen muropiirakka

Pohja

50 g margariinia
¾ dl sokeria
1 muna
2 dl vehnä jauhoja
1 tl leivinjauhetta
1 dl vehnänleseitä

Täyte 1

Puolukoita tai mustikoita

Täyte 2

2-3 hapahkoa omenaa (sokeria)
2 dl maitorahkaa
1 muna
½ dl sokeria
1 dl kevytkermaa, vaniljasokeria

Sekoita margariini ja sokeri pehmeäksi. Lisää muna sekä keskenään sekoitetut kuivat aineet. Painele taikina pyöreän, voidellun vuoan pohjalle ja reunoille. Levitä vaihtoehtoinen täytekerros päälle, sokeria pinnalle ja paista 200° lämmössä n. 30-45 min.

Persikkaa ja granaattiomenaa sekä basilikaa.

Vadelmia, mustikoita, mandariineja ja minttua sekä kermää.

Pasha

on kuulunut suomalaisten suosimiin pääsiäisruokiin jo vuosia. Kehittelin viereistä piirakkaohjetta saadakseni siitä kahvipöydässä nautittavan pashaherkun. Muropiirakan perusohjeesta valmistin ohuen, noin 5 mm:n vahvuisen pohjan pienehköihin 15 cm:n suuruisiin vuokiin. Paistoin pohjat 190° C:ssa ja sivelin jäähtyneisiin pohjiin ja reunoihin ohuen kerroksen sulatettua suklaata näin pääsiäisen kunniaksi.

Keskiosaan valmistin rahkasta, kermasta, säilykehedelmistä sekä mantelista pashatäytteen. Valutin rahkasta kahvisuodattimessa ylimääräiset nesteet pois, vatkasin kerman vaahdoksi ja sekoitin mukaan pilkotut säilykehedelmät sekä mantelirouheen. Lisäsin myös hiukan kuumaan nesteeseen sulatettua liivatetta (tai kasvipohjaista agar-agaria).

Hyytymisen jälkeen koristelin piirakan erilaisilla marjoilla ja hedelmillä sekä vihreällä mintulla ja basilikalla. Makea pääsiäisherku oli näin valmis. Kuvassa (yläpuolella) pari erilaista vaihtoehtoa. Piirakkaohjetta voi käyttää kaikkien piirakoiden tekoon, johon se alun perin onkin tarkoitettu.

Ja tulihan lammaspastikin uunista

Itse marinoin paistia noin vuorokauden marinadissa, jossa oli rypsiöljyä, persiljaa, timjamia ja rosmariinia. Ennen uuniin laittamista tein paistin pintaan viiltoja, joihin laitoin valkosipulin kynsiä ja rosmariinia, hieroin pintaan myös suolaa ja pippuria. Käytin paistin ensin paistinpannalla saadakseni kauniin ruskean pinnan. Paistamisen aikana valelin paistia vahvala kahvi- ja kermaseoksella. Paisti sai muhia uunissa miedossa lämmössä (125-150 astetta) kunnes sisälämpötila oli 75-77°C.

Paistin kanssa lisukkeena tarjoan uunivihanneksia, perunaa, porkkanaa, lanttua, palsternakkaa, punajuurta, parsakaalia ja paprikaa. Keitetty muna ja persikat antavat vielä kaunista väriä ateriaan.

Vihreäksi lisukkeeksi valmistan salaattia, jossa on salaatinlehtien lisäksi kurkkua, tomaattia, punasipulia, lämminsavulohta ja herneenversoja.

Ja pitihän sitä mämmiäkin kokeilla

että onnistuuko sen valmistaminen omin avuin. Kaupasta vain kilo mämmimaltaita ja kilo ruisjauhoja. Sitten vain valmistamaan mämmiä mallaspussin ohjeen mukaan. Näillä jauhomäärillä tarvitaan vettä viisi litraa, joten mämmiä tulee koko suvun tarpeisiin. Ja imeltyihän se mämmi ilman sokeria, kuten sanonta sanoo: *"Joka keitetyn paistaa se makean maistaa."*

Pääsiäisterveisin Liisa Käkälä

Kuvat Käkälä

Nimipäivän aikaan

Marraskuussa, Liisan päivänä, äidilläni oli tapana onnitella meitä kaikkia sisaruksia: "Hyvää nimipäivää kaikille Liisoilleni."

Meitä sisaruksia on viisi. Vanhin sisareni, Eila, on toiselta nimeltään Anna-Liisa. Kun minä synnyin, oli Eila sanonut, että minustakin pitää tulla Liisa. Niin sain nimen Hilikka Marja-Liisa. Nuoremmat siskomme, Terttu, Anneli ja Irja, saivat myös Liisa-nimen: Pirkko-Liisa, Eeva-Liisa ja Pirjo-Liisa.

Matti ja Hilikka Israelin matkalla keväällä 2018. Kuva Lähdekorpi

Niin me sitten vietimme kotona aina Liisan päiviä. Vaikka mitään nimipäiväjuhlia ei erikoisemmin järjestettykään, oli äidillä aina jotain tarjolla, vaikka suklaakaramelli, joka oli jotain erilaista tavalliseen arkeen. Minun nimipäiväni, Hilkan päivä sattuu Liisan päivän lähetyville, 27. marraskuuta. Naapurin vanha täti saattoi silloin tulla kylään ja tuoda jonkun pienen paketin, yleensä suklaata tai muita makeisia. Kummini asuivat kaukana; isän veli vaimonsa kanssa Keravalla saakka ja äidin sisko Anna-täti Tampereella. Joskus tuli nimipäiväkortti, ei sen kummempaa.

Olin kasvanut jo aikuiseksi, kun aloin ymmärtää nimipäivän merkityksen. Sehän kertoo, että minut on kastettu. Kasteen merkitys alkoi vähitellen tulla yhä tärkeämmäksi. Nyt sen ymmärrän, ja se, että minut on kastettu, merkitsee minulle todella paljon.

"Olen kasteessa jo varahin, saanut Golgatan siunauksen, veri puhdisti näin minutkin, Isän lapseksi synnyttäen." Tämä ja monet muut Siionin Kanteleen laulut kertovat kasteesta. Siionin Kannel tuli minulle hyvin rakkaaksi laulukirjaksi opiskellessani aikanaan Karkun Evankelisessa Opistossa.

Ostin nuorena itselleni Raamatun, jonka kannessa on kotiseurakuntani, Kangasalan kirkon kuva. Sitä Raamattua luin paljon ja sen väliin talletin pienissä korteissa olevia Raamatun lauseita. Tuon Raamatun jälkeen olen saanut kaksi uutta Raamattua. Matti, mieheni, on ostanut ne minulle lahjaksi. Siinä nuoruusvuosina hankkimassani

Raamatussa teksti alkoi jostain syystä käydä aika pieneksi, piti hankkia oikein silmälasit että näki lukea!

Raamattuni välissä on punainen, paperista taiteltu ja leikattu kaksisosainen sydän. Siinä on etupuolella teksti: "Muistoksi tyttöpäiviltä 1.3.1964." Sisäpuolella on Raamatun lause 1.Kor. 3:23: *"Te olette Kristuksen ja Kristus on Jumalan."*

Erään kerran, kun luin Raamattua, huomasin: Hyvän aika, tuo päivämäärä 1.3., sehän on minun syntymäpäiväni ja samana päivänä oli ne tyttöpäivät, jotka vieläkin muistan. Olin 11-vuotias kun olin mukana Kangasalan kirkonkylän seurakuntatalolla pidetyillä seurakunnan tyttöpäivillä. Siellä meille annettiin muistoksi tuo sydän, jota olen säilyttänyt nyt jo yli viisikymmentä vuotta Raamattuni välissä.

Tuo Raamatun Sana on kantanut minua, vaikka en ole sitä ehkä tiedostanutkaan. Se muistuttaa: Kasteessa minut on otettu Jumalan lapseksi, minä olen Kristuksen oma, Jumalan lapsi.

"Vuoret väistykööt ja kukkulat horjuko, mutta minun armoni ei sinusta väisty, sanoo Herra."

Jokin aika sitten minua alkoi mietittyä: Milloin minut oikein on kastettu? Se ajatus vaivasi minua niin paljon, että päätin Kangasalla käydessäni käydä kirkkoherran vierastossa kysymässä löytyykö seurakunnan arkistosta minun kaste-kirjastani tätä tietoa. Sain kovasti ystävällistä palvelua ja koska tieto oli arkistossa, lupasi toimistossa palvellut henkilö selvittää tämän asian ja ilmoittaa minulle. Parin tunnin kuluttua sain sähköpostiini tiedon kastepäivästäni ja että kasteen toimitti silloinen Kangasalan seurakunnan kirkkoherra Hannes Pihlmaa. Olipa hyvää ja ystävällistä palvelua, kiitos vielä siitä.

Hyvää nimipäivää kaikille!

Hilikka Lähdekorpi

On vaikea katsella omaa elämäänsä

Osallistuin syksyllä omaelämäkerran kirjottamisen kurssille. Mielestäni hieman kummallisilta vaikuttivat opettajamme sanat ensimmäisellä kokoontumiskerralla: "Onnittelten teitä, te rohkeat naiset, että olette uskaltaneet lähteä tälle matkalle!" Istuin siinä turvallisesti paikallani, ja vain aavistelin, mihin hän pyrki. En uskonut omasta elämästä kirjoittamisen niin pelottavaa olevan. Myöhemmin tulin kyllä ymmärtämään, mitä hän sanoillaan tarkoitti. Mitä pitemmälle muutaman opetuskerran iltakurssi eteni, sitä korkeammalle nousi rimani omasta elämästä kirjoittamista kohtaan. Miten uskallan kertoa kaikesta siitä, mitä minulle on elämässä tapahtunut? Miten uskallan avautua? Mihin on raato-rehellisenkin pakko vetää raja? Miten uskallan katsoa avoimin silmin omaa elämääni? Kenelle on iloa lukea sitä? Kirjoitanko turhaan jos kirjoitan? Kuka minä oikeastaan olen ja mitä minulle todella on tässä elämässä tapahtunut? Mikä on elämäni tarkoitus? Onko minun elämässäni jokin johtolanka? Apua! En osaa!

Tähän päivään mennessä olen saanut kirjoitettua tekstiä muutaman arkin verran. Etsin koko ajan ideoita, miten pääsisin elämäni sisälle. Minkälaisia kirjoitustyyliä voisin käyttää eri vaiheitani kuvailla? Mitä voisin jättää ulkopuolelle? Miten kirjoitan tunteistani? Miten kuvaan ahdistuksen hetkiä? Kysymyksiä on niin paljon, että matkaa on jatkettava pienin palasin, välillä innostuneesti syöksähdellen, väliin varovasti pimeässä haparoiden.

Niin. Kristittyinä elämästään haluaa löytää mielekkyyden. Jos katselen elämääni vaikkapa lain, kymmenen käskyn, näkökulmasta, joudun heti huomaamaan jatkuvan yrityksen ja jatkuvan kyvyttömyyden. Voin sanoa Paavalin tavoin: "Tahdotko minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei..." Joten oman elämänikin keskeisiä oivalluksia lienee se, että armo on ollut läsnä koko ajan. Jumalan rakkaus Jeesuksessa Kristuksessa on kas-teen vesileimalla painettu minuun. Kaikesta olen armoon turvaten loppujen lopuksi selvinnyt ja vaikeissa oloissa nähnyt tien eteen-

päin. Todella usein pimeinä päivinäkin on vierelle löytynyt ihminen, jonka kanssa on voinut tehdä välitilinpäätöstä. Jumala on monella tavalla osoittanut uskollisuutensa. En ole jäänyt koskaan niin yksin, että epätoivo olisi kasvanut liian suureksi, tai hämärä tihentynyt läpikäymättömäksi pimeydeksi. Välillä elämä on ollut pelkkää rukousta, välillä kevytkiidossa rukous on sammunut huulilta. Vastatuulella sisimmässä on kuulunut hiljainen kuiskaus: "Täällä olen. Minuunkin voit turvautua. Olen kanssasi."

Ehkä armon varassa saan joskus oman elämäni tarinan kerrottua. Tai sitten en. Onko sekään korvaamattoman tärkeää? Ei. Ehkä se on vain päänäpintymä tai hokuttelleva pakkomielle.

Kauhajoella helmikuussa 2019

Tuuli Tamminen-Syrjälahti

Kuva Virpi Tuominiemi

Pääsiäiskertomus

Petteri ja Paula istuivat sohvalla äitinsä kyljessä. He kuuntelivat, kun äiti luki Lasten Raamattua. Kertomus käsitteli pääsiäistä edeltäviä tapahtumia. Petteri muisteli, että evankelistamiehiä oli ainakin kolme, Matti, Markku ja Luke, mutta se kolmas Joh..Johanna oli varmaankin nainen. Hän kysyi asiaa äidiltään. Tätä pakkasi naurattamaan.

- Ei hän ole nainen, vaan mies, nimeltään Johannes, hän sanoi ja pörrötti poikansa hiuksia.
- Mutta Matti, Markku ja Luke ovat varmasti miehiä, eiköstä?
- Hölmö, niiden nimet ovat Matteus, Markus ja Luukas ja tietysti ne ovat miehiä, valisti pari vuotta vanhempi Paula pikkuveljeään.
- Äläpäs nyt ole noin näsäviisas ja nimittle ketään hölmöksi, torui äiti Paulaa, ei tietämättömyys ole hölmöyttä.
- Anteeksi, mutisi Paula nolona.

- Anteeksi antaminen onkin koko pääsiäisen tapahtumien keskeisin asia, äiti sanoi, sen tähden Jeesuskin joutui ristille.
- Ai että, kaikki meidän hölmöydet voitais korvata, arveli Petteri. Taas äitiä huvitti. Poika oli niin omaperäinen puheissaan.
- Niin juuri korvata ja paljon pahemmatkin asiat kuin pikku rikkeet.
- Miten Jeesus pystyi nousemaan haudasta, eihän kukaan muu ole siihen ikinä pystynyt, ihmetteli Paula.

Pääsiäisen sanapiilo

Laatinut: Erja Kuhlamppi

Alla on pääsiäiseen ja sen odotukseen liittyviä sanoja. Ne voivat kulkea vasemmalta oikealle tai ylhäältä alas. Jotkut kirjaimet voivat kuulua kahteenkin sanaan. Ympyröi löytämäsi sanat. Apunasi on sanaluettelo. Osaatko kertoa jollekin kotiväestä, miten kukin sana liittyy pääsiäiskertomukseen tai pääsiäisajan tapoihin?

E	S	A	R	M	O	R	O	T	A	P	E	L	K	O	E
P	U	K	O	V	I	I	N	I	R	I	G	E	P	I	N
U	N	O	S	I	T	S	O	P	U	L	O	M	A	E	K
U	N	I	V	R	E	T	M	U	N	A	L	I	E	T	E
K	U	R	O	P	S	I	T	L	A	T	G	I	H	G	L
E	N	N	E	O	I	U	L	L	A	U	A	N	T	A	I
I	T	P	A	A	S	I	A	A	P	S	T	O	O	V	A
P	A	J	U	N	K	I	S	S	A	K	A	P	O	E	T
P	I	E	A	P	U	L	K	K	A	A	P	A	L	M	U
V	A	R	S	A	T	O	I	K	S	I	O	R	L	U	J
U	K	U	K	K	O	H	A	U	T	A	L	E	I	P	Ä
P	A	S	H	A	R	E	I	N	O	U	S	I	N	M	R
I	T	A	O	L	I	I	N	A	T	I	R	L	E	A	I
E	E	L	I	P	P	I	E	T	A	R	I	O	N	R	S
O	J	E	E	S	U	S	N	A	R	S	I	S	S	I	I
L	A	M	M	A	S	U	R	U	S	K	O	T	O	A	T

aasi
armo
Eeli
ehtoollinen
enkeli

32

enne
Golgata
hauta
ilo 2x
iskut
Jeesus
Jerusalem

järisi
kukko
lammas
laskiainen
lauantai
leipä
liinat

loma
Maria
muna
narsissi
nousi
paasi
paasto

pajunkissa
palmu
pasha
pelko
Pietari
Pilatus
pulkka

pulla
risti
rosvo
sopu
sunnuntai
suru
tipu

tuska
uni
usko
varsa
viini
virpoa

Kaikenikäisten Aarrearkku-leiri

isovanhemmille ja lapsenlapsille

- Hän ei tehnyt syntiä ja siksi enkeli saattoi vierittää kiven haudan suulta.
- Se päästi Jeesuksen karkuun, Petteri paukautti.
- Voi sinua Petteri, ei hänen tarvinnut karata. Hän voitti kuoleman ja palasi opetuslasten seuraan joksikin aikaa ennen kuin nousi taivaaseen Isänsä luo.
- Hän katselee sieltä meitä, sanoi Paula.
- Ihmemies, tuo Jeesus. Minä tykkään siitä, Petteri sanoi totisena.
- Niin on ja nyt nukkumaan, sanoi äiti.

Enkelin siipien turvallinen havina täytti kodin joka sopen.

Pääsiäinen, valon juhla oli ovella.

Anneli Lähdesmäki

Väritä kuva.

Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälle ja siunasi heitä. Mark. 10:16

Karstulan Ev. Opistolla 25.-27.6.2019

Ensi kesänä valmistetaan ja kisataan keppareilla sekä seikkaillaan luonnossa. Tutkitaan Raamattua ja etsitään aarteita.

Melontaa ja kalastusta voi kokeilla Päälinjärven, joka on kaunis järvi Karstulan sydämessä. Tietenkin Aarrearkkuleirillä myös leikitään, askarrellaan ja etsitään aarteita yhdessä isovanhempien kanssa. Aamu- ja iltahartauksissa pääsemme tutustumaan rukouksen maailmaan.

Myös varamummit ja -paapat ovat lämpimästi tervetulleita! Leirillä majoitumme täysihoidossa siisteissä, hyvätasoisissa asuntoloissa keskellä kaunista keskisuomalaista luontoa.

Hinta: aikuinen 110 €, 6-12v. 90 €, alle 6v. 70 €, sisaralennus 10 % kurssin hinnasta. Hinta sisältää majoituksen linavaatteineen ti-to, leiriohjelman ja materiaalit sekä ruokailut ja saunomiset.

Tiedustelut ja ilmoittautuminen:

Satu Kivisaari, aluesihtööri Ely
satu.kivisaari@evangeliset.net
p. 050 563 6079

Karstulan Evankelinen Opisto
kansanopisto@keokarstula.fi
p. 014 5252 200

Tapahtumakalenteri

Rukoilemme siunausta järjestettävälle tapahtumille

Huhtikuussa

To 11.4. Kauhajoki, srk-keskus, Lauluseurat klo 13, Sirpa Keski-Antila, Ilkka Tuikkala, Satu Kivisaari.

12.-14.4. Toveripäivät Perheniemen opistolla, päivien ohjelma www.perheniemi.com

13.-14.4. Raamattupäivät Kiteen Ev. Opistolla, Erja Kalpio.

Su 14.4. Himanka, Helena Saarenpään koti, Palmusunnuntain seurat klo 18.30, puhujina Eija Seppä, Kari Lauri, Päiväkuoro, kanttori Annika Kuntsi.

Ma 15.4. Kurikka, srk-keskus, Siionin Kannel -seurat klo 13, Sirpa Keski-Antila.

- **Kouvola**, srk-keskus (Savonkatu 40), Martta-sali, Lähetyspiiri klo 14, Päivi Sipponen.

- **Jalasjärvi**, kirkko, Hiljaisen viikon iltakirkko klo 19, Harri Kuhalampi, Aulis Harju.

Ti 16.4. Juva, srk-talo, Raamattuluento, Erja Kalpio.

- **Forssa**, Ystävän Kammari (Hämeentie 5), Siionin Kannel -seurat klo 13.30.

- **Alahärmä**, kirkko, Laula kanssain klo 19, runoja ja pääsiäisen hengellisiä lauluja, pastori Mira Heikkilä, Satu Kivisaari, Runosaappaat, mus. Julius Palomäki, lapsikuoro joht. Anne Saarjärvi.

Ke 17.4. Alahärmä, Hakolan koulu, Laula kanssain klo 9.15, Satu Kivisaari, Miia Antila, koululaiset.

To 18.4. Alahärmä, Voltin koulu, Laula kanssain klo 9.45, Satu Kivisaari, Miia Antila.

Ilmoita

Tapahtumailmoitukset seuraavaan Elysanomat-lehteen ely@evangeliset.net tai p. 040 415 9416 (myös tekstiviestein)

8.5.2019 mennessä, kiitos. Elysanomat 3 ilmestyy viikolla 22.

- **Lapua, Tiistenjoen** kirkko, Lau-laen pääsiäiseen klo 10, koululaisia, kanttori Suvi Tamminen, Harri Kuhalampi.

- **Alahärmä**, kirkko, Laula kanssain -tapahtuma klo 11.30, Satu Kivisaari, Miia Antila.

Pe 19.4. Hamina, Johanneksen kirkko, klo 10 Sanajumalanpalvelus. Kahvitarjoilu ja Ristinjuhla Simeon-talossa (Pikkuuymyräkatu 34), Annikki Erelä, Antero Rasilainen, Hanna Tal-ka, Ulla Suutari.

- **Seinäjoki**, srk-keskus, Ristinjuhla klo 14, Arja Peltoketo, Harri Kuhalampi, juonto Paavo Kujala, Seinäjärven kuoro, kanttori Lea Salumäe.

22.4. Myllykoski, kirkko, klo 10 messu, lit. Eija Murto, saarna Antero Rasilainen. Kirkkokahvit ja Siionin Kannel -lauluhetki, Rasilainen, Murto.

Ti 23.4. Alavus, srk-talo, Lauluseurat klo 18, Satu Kivisaari, Sirpa Keski-Antila, srkn pappi, kanttori.

- **Salo**, srk-talo (Torikatu 6), Siionin Kannel -seurat klo 18, srkn pappi.

To 25.4. Sulkava, srk-talo, Raamattuluento, Erja Kalpio.

- **Lappajärvi**, kirkko, klo 18 Minä uskon? -raamattuluento "Jumalalla on kaikki valta", Ulla Latomäki, Mikko Elenius, Seija Autio, Emmauskuoro.

Su 28.4. Joensuu, Pielisensuun kirkko, Elyn kirkkopyhä klo 10, Erja Kalpio.

- **Tampere, Aleksanterin** kirkon krypta, Yhdessä Raamatun äärellä klo 12. Kirkkokahvien jälkeen Harri Kuhalampi johtaa Raamatun tutkimista.

Ma 29.4. Kurikka, srk-keskus, Siionin Kannel -seurat klo 13, Sirpa Keski-Antila.

Ti 30.4. Lapua, srk-talon alasali, KRSn ja Elyn yhteiset Vappumyyjäiset klo 16. Vappuseurat klo 17, Johanna Tyynelä-Haapamäki, Tapio Sippola, Ulla Latomäki, Harri Kuhalampi.

Hei rakkaat ystävät,

isot kiitokset muistamisesta

Keräys Elyn työlle tuotti 1695,05 €.

Siunattua armon vuotta teille jokaiselle ja läheisillenne!

Luulin että aurinko ei enää paista niin kirkkaasti kahdeksalla kymmenellä, luulin ettei enää naurattaisi mikään, mutta huomasiin että kaikki on ennallaan :) paitsi aikaa on jopa tehdä runoja!

*Aikaa on -
pysähtyä olennaiseen, kiittää
tehdä se mikä pitää.*

*Iloita jokaisesta päivästä,
tietäen että ne riittää.*

*Aikaa on -
kohdata toinen,
katsella luontoa
kuvata valoa.*

*Istua ainakin joku päivä itsekseen
etsiä uutta paloa
kudelmiin, unelmiin, sanoihin
ainaiseen kaipuuseen
nähdä uutta
tehdä tekemätön.*

*Aikaa on -
tarpoa yhä uudelleen umpi-
hangessa
tehdä helpommaksi
tie muiden kulkea
kohti Kotia
kohti Kristusta.*

*Ja odottaa kevättä...
t. Ulla*

Toukokuussa

Ke 1.5. Juuka, Jeesus-marssi ja Israel-tilaisuus alk. klo 12.

Su 5.5. Pieksämäki, vanha kirkko, Elyn kirkkopyhä klo 10, Erja Kalpio.

Ti 7.5. Helsinki, Pukinmäen portti, Israel-piiri klo 17.30.

- **Riihimäki**, Kirkkopuiston srk-koti (Kirkkopolku 2), Siionin Kannel -lauluseurat klo 18, Annikki ja Paavo Erelä.

Ke 8.5. Ylistaro, srk-talo, Kevätseurat klo 18.30, Sini Saavalainen, Satu Kivisaari, Hanna Petäjä.

To 9.5. Lappajärvi, kirkko, klo 18 Minä uskon? -raamattuluento "Kristus uskomme keskus", Mikko Elenius, Satu Kivisaari, Marja Lamminen, Toiskan pojat -lauluryhmä.

Su 12.5. Joutseno, kirkko, Elyn kirkkopyhä klo 10, saarna Erja Kalpio.
- **Ylöjärvi**, kirkko, Elyn kirkkopyhä klo 10, saarna Harri Kuhalampi. Kirkkokahvit ja seurat.

Ke 15.5. Hyvinkää, Lähteenmäen lomakoti (Palvantie 192), Kotiseurat klo 18 Hannan ja Sirkan luona, puhujina Kosti Kallio, Mika Viitanen. Lauletaan Siionin Kannelta.

- **Kuortane**, srk-talo, Kevätseurat klo 19, Ulla Latomäki, Satu Kivisaari, Marita Jokiahon.

To 16.5. Kauhajoki, srk-keskus, Lauluseurat klo 13, Sirpa Keski-Antila, Ilkka Tuikkala.

Su 19.5. Hämeenlinna, kirkko ja keskussrk-talo, Elyn kirkkopyhä, messu klo 10, saarna Pekka Kiviranta. Kirkkokahvit ja Siionin Kannel -lauluseurat, Kiviranta, Kataja, srkn pappi.

- **Tampere, Aleksanterin** kirkon krypta, Yhdessä Raamatun äärellä klo 12.30. Diakonialounaan jälkeen Harri Kuhalampi johtaa Raamatun tutkimista.

- **Seinäjoki**, srk-keskus, Kevätlauluseurat klo 15, Sini Saavalainen, Satu Kivisaari, Emmauskuoro Lappajärveltä, kanttori Maarja Korts.

- **Lappeenranta, Lauritsalan** nuorisotila, Perheraamis klo 16, Erja Kalpio.

Ti 21.5. Juva, srk-talo, Raamattuluento klo 18, Erja Kalpio.

Ke 22.5. Lappajärvi, kirkko, klo 18 Minä uskon? -raamattuluento "Kristuksen seuraajina" ja "Minä lähetän teidät", Satu Kivisaari, Mikko Elenius, Leo Lamminen, Toiskan pojat -lauluryhmä.

To 23.5. Sulkava, Raamattuluento klo 18, Erja Kalpio.

La 25.5. Salo, Pertteli, Ulla Virtaperkon mökki (Somerontie 715), Mök-kiseurat klo 16, Martti Sankari, Pentti Virtaperko.

Su 26.5. Nurmo, kirkko, Elyn kirkkopyhä klo 10, saarna Ulla Latomäki. Kirkkokahvit ja seurat, runoja Irja Forss, Latomäki, Anneli ja Kari Lähdesmäki, srkn pappi ja kanttori.

- **Tampere, Härmälä**, Elyn kirkkopyhä klo 10, saarna Harri Kuhalampi. Kirkkokahvit ja seurat.

- **Ähtäri**, srk-talo, Kevätseurat klo 13, Paula Soininen, Satu Kivisaari, Alma Saari, kanttori Lasse Kataja.

- **Jalasjärvi, Kesärannan** leirikeskus (Mustalammintie 730, 61720 Koskue), Elyn ja HYN yhteiset Kevätseurat klo 14, Marketta Veikkola.

- **Laukaa, Toivonkeidas**, Israel-ilta klo 17.

30.5. Elimäki, Korian kirkko, klo 10 Elyn kirkkopyhä, saarna Pekka Kiviranta.

Kesäkuussa

Su 2.6. Sulkava, kirkko, Elyn kirkkopyhä klo 10, Erja Kalpio.

- **Tampere, Aleksanterin** kirkon krypta, Yhdessä Raamatun äärellä klo 12. Kirkkokahvien jälkeen Harri Kuhalampi johtaa Raamatun tutkimista.

Evangeliset kesäjuhlat Tampereella 7.-9.6. Ks. lisää s. 19.

To 13.6. Alavus, Tapuliseurat klo 18, Satu Kivisaari, Mikko Mukkala.

Pe 14.6. Alahärmä, Ruskoranta (Haaruskankaantie 216), Isovanhempi lapsenlapsi -leiripäivä klo 10-14, Satu Kivisaari, Anne Välimäki, ym.

Ma 17.6. Lohtaja, Pappila (Alaviirteentie 105), Isovanhempi lapsi -leiripäivä "Salaisuus" klo 10-15, Satu Kivisaari, Vuokko Orjala, srkn työntekijöitä.

23.6. Elimäki, Korja (Kaitatie 6), klo 14 pihaseurat Rasilaisilla. Tervetuloa laulamaan.

25.-27.6. Aarrearkkuleiri isovanhemmille ja lapsenlapsille Karstulan Ev. Opistolla. Ks. lisää s. 29.

Su 30.6. Alahärmä, Ruskoranta (Haaruskankaantie 216), Naistenpäivä klo 15, Eija Seppä, Satu Kivisaari, Mira Heikkilä. Tarjoilut ennen til. alkua.

Lähde risteilylle 18.-23.8.2019

Pietari – Neva – Valamo – Syväri – Ääninen – Kiži – Petroskoi – Mandrogi – Pietari

Espoon tuomiokirkkoseurakunta toteuttaa yhdessä Evankelinen lähetysyhdistys - ELYN kanssa seurakuntamatkan Vienen Kemin kirkkorahaston kartuttamiseksi.

m/s Furmanov -jokilaivalla nautit rauhallisesta ja leppoisasta tunnelmasta, hyvästä ruuasta, tutustut uusiin ihmisiin ja kuuntelet luonnon upeita ääniä.

Valamon mahtava luostari ja ainutlaatuisen kaunis saaristo ovat Laatokan, Karjalan meren, helmi. Kuvaukselliset maisemat, saarten jyrkät rannat ja korkeat kalliot, vanhat hongat ja vehmaat lehdot kohoavat uljaana mahtavasta Laatokasta, ja luostarin kirkkojen tornit kurkottavat kohti Karjalan taivasta. Syvärin virran rannoilla uinuvat karjalaiskylät, kun risteilyalus lipuu läpi valtaviin sulkujen ja ohi Syvärin mahtavan voimalan. Äänisen aavan ulapan takana siintää horisontista kohoava Kižin sipulikirikon kupolit, Petroskoin kaupunki Äänisen rannalla sekä Mandrogin museokylä.

Katso hinnat ja lisätietoja <https://evangeliset.net/retket-ja-leirit/> tai tiedustele matkanjohtajilta

Hannu Mäenpää, p. 040 5130 861 | hannu.maenpaa@evl.fi

Sinikka Laukas, p. 040 543 1017 | sinikka.laukas@kouvolanmatkatoimisto.fi

*Epävarmuus ja toivottomuus
kietoivat varjoonsa Jeesuksen
seuraajat, kun pitkäperjantai-
na heidän Herransa kuoli. Mutta
synkkyyttä riitti vain toviksi.*

*Siitä alkaen jo parin vuosituhan-
nen ajan ovat varmuus ja toivo
kantaneet miljoonia kristitty-
jä, koska Vapahtajamme heräsi
kuolleista ja kukisti kuoleman.*

*Tyhjä risti muistuttaa jatkuvasti
meitä, että Jeesus on kuollut ja
noussut ylös. Meidät on lunas-
tettu. Olemme turvassa hyvän
Jumalan huolenpidon kohteina -
armon varmassa suojassa.*